VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 58 — Vol. XLVII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, toukok. 18 p. 1963 — Saturday, May 18, 1963

USAn astronautti lensi onnistuneesti 22 kierrosta maapallon ympäri

Cape Canaveral. — Yhdysvaltalainen astronautti Gordon Cooper palasi eilen illalla (torstaina) erittäin onnistuneelta avaruusmatkalta siihen maapallon kohtaan, johon hänen lentonsa oli suunniteltu päättyvän.

Hänen avaruuslaivansa Faith 7 laskeutui veteen Midway-saaren läheisyyteen Tyynelämerellä kello 6.20 illalla, 22:n maapallon ympäri 34 tunnissa 20 minuutissa ja 30 sekunnissa suoritetun kierroksen jälkeen. Matka oli ylivoimaisesti pisin avaruusmatka mitkä yhdysvaltalaiset olivat tähän mennessä kyenneet suorittamaan.

Yhdysvaltalaiset tiedemiehet sanoivat jo heti sen jälkeen kun avaruuslaiva lähti matkalleen täältä edellisen päivän aamuna, että se voisi kiertää maapalloa paljon pitempäänkin jos olisi ollut mahdollista varustaa se tarpeellisilla vesi- ja ruokavaroilla sekä ihmiselämälle tarpeellisella happimäärällä. Rajoittavana tekijänä oli se, että avaruuslaiva ei ollut kyllin suuri. Avaruuslaivan mittasuhteita on luonnollisesti rajoittamassa se kuinka voimakkaat ovat ne laitteet, joilla se lähetetään matkalleen.

Saatujen tietojen mukaan Cooperin avaruuslaivan automaattiset kontrollilaitteet olivat kieltäytyneet toimimasta vähän ennen suunniteltua Midway-saaren läheisyyteen laskeutumista. Tulos tästä oli se, että Cooperin oli itse ohjattava avaruuslaivansa kohti maalikohtaa. Hän laskeutui kuitenkin onnistuneesti noin neljän mailin etäisyyteen lentokoneiden emälaiva Kearsargesta.

Laskeutumisen jälkeen häntä tutkineet lääkärit sanoivat, että Cooper oli erittäin hyvässä fyysillisessä kunnossa. Yhdysvaltalaisten tiedemiesten tarkoituksena heidän lähettäessään Cooperin tälle pisimmälle yhdysvaltalaisten avaruusmatkalle oli saada tietää miten ihminen reagoisi painottomuustilaan. Cooperin ilmoitetaan kestäneen painottomuuden tilan erittäin hyvin ja että jälkiseurauksena oli vain se, että noin 15 sekunnin ajan sen jälkeen kun hän oli laskeutunut veteen häntä tuntui vähän pyörryttävän. Tätä pidetään kuitenkin normaalisena ilmiönä.

Cooper matkustaa tänään (perjantaina) Honoluluun tapaamaan perhettään.

Nyt pidetään mahdollisena, että Yhdysvallat ei suorita toista yritystä saattaa ihminen avaruusmatkalle ennenkuin vähintäin 18 kuukauden kuluttua. Silloin lienee mahdollista, että suoritettaisiin yritys, jossa lähetettäisiin kaksi miestä matkalle. Tätä vaihetta pidetään erittäin tärkeänä välivaiheena jo aikaisemmin ehdotetulle Kuu-matkalle.

Yksi ensimmäisiä henkilöitä tervehtimään Cooperia oli Yhdysvaltain presidentti Kennedy ja luonnollisesti hänen vaimonsa, joka sanoi: "Meidän perheemme on erittäin ylpeä tänä iltana".

Avaruuslaiva Faith 7:n automaattiset ohjauslaitteet toimivat moitteettomasti aina 19. kierrokseen saakka, jonka jälkeen itse astronautin oli otettava "ohjakset käsiinsä". Vielä ei ole voitu selostaa mistä syystä automaattiset ohjauslaitteet kieltäytyivät toimimasta.

Avaruuslennon jälkeen annetussa tiedonannossa sanottiin, että jos Cooper ei olisi voinut jostakin syystä itse ohjata avaruuslaivaa, niin hän kiertäisi vieläkin maapalloa.

Hänen apunaan laskeutumiseen valmistautumisessa oli Yhdysvaltain ensimmäinen astronautti John Glenn, joka oli hänen kanssaan radioyhteydessä Japanista käsin. Laskeutuminen kuitenkin tapahtui jokseenkin tarkoin suunnitelmien mukaan.

Tämä voimakasjänteinen siperialainen hevonen oli Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin lahja Canadassa syntyneelle teollisuusmiehelle, Cyrus Eatonille. Tämä kuuden vuoden ikäinen hevonen, jonka nimeksi on annettu Zagar, kuvattiin sen saapuessa Montrealiin matkalla mr. Eatonin kotiin Clevelandissa, Ohio.

TNS-kuva

BIRMINGHAMIN ROTUTAISTELUN AIKATAULU

Washington. — Birminghamin rotutaistelun "aikataulu":

HUHTIKUUN 3: Poliisi pidätti 21 neekeriä, jotka olivat järjestäneet istumismielenosoituksen erääseen kauppaan.

HUHTIKUUN 7: tapahtui kahakoita valkoisten ja värillisten kesken rotuerottelua vastustavan mielenosoituksen aikana. Lisää neekereitä pidätettiin.

HUHTIKUUN 9: Pastori Martin Luther King saapui Atlantasta ja julisti Birminghamin rotutaistelun keskukseksi.

HUHTIKUUN 11: Alabaman osavaltion tuomioistuin määrää seitsemän neekerijohtajaa lopettamaan rotumielenosoitukset.

HUHTIKUUN 12: yli 1,000 neekeriä marssi kaupunginhallille. Tri King pidätettiin 30 muun neekerin kanssa, mutta hän pääsi myöhemmin vapaaksi takuusummaa vastaan.

HUHTIKUUN 14: pääsiäissunnuntaina neekerit rukoilivat omissa kirkoissaan.

HUHTIKUUN 17: pidätettiin lisää neekereitä, pidätettyjä oli nyt yhteensä lähes 300.

HUHTIKUUN 26: pastori King ja muutamia muita neekerijohtajia pidätettiin ja heille määrättiin sakot tuomioistuimen määräysten laiminlyömisestä.

TOUKOKUUN 1—7: poliisi suoritti joukkopidätyksiä ja käytti poliisikoiria mielenosoittajia vastaan. Vankilassa olevia mielenosoittajia oli nyt noin 2,500 ja näistä noin 1,000 lapsia.

TOUKOKUUN 8: Pastori King ja muutamat muut neekerijohtajat saivat 180 päivän vankeustuomion ja sakkoja mielenosoitusmarssin järjestämisestä ilman lupaa. Molemmat pääsivät kuitenkin vapaiksi myöhemmin. Kaupunkiin lähetettiin yli 500 sotilasta, joilla oli varusteinaan konepistooleja ja kyynelkaasupommeja.

TOUKOKUUN 9: Pastori King ilmoitti neekerien päässeen epävirallisen sopimukseen valkoisten johtajien kanssa rotuerottelun osittaisesta lopettamisesta.

TOUKOKUUN 11: ilmoitettuaan tästä sopimuksesta, jonka kaupungin viranomaiset eivät tunnusta sitovan itseään, pastori King perusti neekerien kampanjan. Samana yönä kolme pommia räjähti neekerialueella ja poliisit käyttivät kyynelkaasua rauhoittaakseen räjähdysten jälkeen syntyneet neekerimellakat.

TOUKOKUUN 12: presidentti Kennedy määräsi liittovaltion joukkoja mellakka-alueelle.

Birmingham rauhallinen; Nashvillessa yhteenotto

Birmingham. — Yhdysvaltain apulaisulkoministeri Burke Marshall lensi tiistaina Washingtoniin kertomaan esimiehelleen, oikeusministeri Robert Kennedylle, että paikalliset viranomaiset pystyvät hoitamaan Birminghamissa rotumellakoiden vuoksi vallitsevan tilanteen.

Oikeusministeriön edustaja tiedotti ministeri Marshallin aikovan ilmoittaa oikeusministerille, ettei liittovaltion joukkojen puuttuminen asioihin ole välttämätöntä. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että 3,000 liittovaltion Birminghamin lähellä sijaitseviin tukikohtiin siirrettyä sotilasta kuljetettaisiin pois, lisäsi edustaja.

Edustaja kertoi, että ministeri Marshall, keskusteltuaan maanantaina Birminghamissa sekä valkoisten että värillisten johtohenkilöiden kanssa, arveli tilanteen kehittyvän parempaan suuntaan.

Presidentti Kennedyn Alabamaan komentaman 3,000 sotilaan päällikkö, kenraali Charles Billinglea saapui Birminghamiin tiistaina neuvottelukseen oikeusministeriön virkamiesten kanssa.

Kaupunki oli rauhallinen, mutta maanantai-iltana saatiin tieto kahdesta välikohtauksesta. Neekerit olivat puukottaneet erästä valkoista nuorukaista ja valkoiset puolestaan haavoittaneet erästä neekeriä.

"Älkäämme narratko saksalaisia..."

"Pinnallisesti katsoen on jotakin outoa siinä kiiressä, millä Yhdysvaltain hallitus painostaa brittiläisiä, italialaisia ja saksalaisia — erikoisesti saksalaisia — hyväksymään Euroopalle atomiaseita. Vaikka (USAn) hallitus inttää, että Yhdysvalloilla on riittävän suuri atomivoima lännen puolustamiseksi, se painostaa kuitenkin eurooppalaisia kiinnostumaan ydinaseisiin.."

Näin kirjoittaa Ottawassa pidettävän NATO-kokouksen aattona kautta maailman tunnettu yhdysvaltalainen sanomalehtimies Walter Lippman tällä viikolla ja varoittaa asiallisesti puhuen samalla, että hyvää ei ole odotettavissa siitä.

Walter Lippman on etevä sanomalehtimies, vaikka hänen monet kannanottonsa kärsivät luonnollisesti hänen läpeensä porvarillisista katsantokannoistaan. Toisaalta hän tarkastelee kuitenkin melko usein maailman asioita paljon laajemmalta näkökannalta kuin monet muut työtoverinsa, johtuen se luultavasti ainakin osittain siitä, että "nimimiehenä" hänellä on laajemmat "liikuntavapaudet" asioiden käsittelyssä kuin "pikkutekijöillä".

Jatkaen välittömästi yllälainattua mr. Loppmann kysyy:

"Miksi?" (painostetaan NATO-maita ydinvarustelun tielle — V) "USA:n hallitus ei pidä kenraali de Gaullen ydinaseohjelmasta. Se ei anna suurtakaan arvoa Britannian ydinaseponnisteluille. Siitä huolimatta se (USAn hallitus) painostaa multilaterialista ydinaseohjelmaa, mikä vetäisi (Länsi-) Saksan ydinasehommaan ja, sivumennen sanoen, saisi sen maksamaan suuren osan ydinasekustannuksista.

"Tämän kummallisen käyttäytymisen perusmotiivina on pelko, että Saksa haluaa matkia Ranskaa ja Britanniaa sikäli, että sekin hankkii omat ydinaseensa sillä perusteella, että jos sillä ei ole ydinaseita, Saksaa pidetään toisen luokan valtakuntana.

Hallituksen (USAn) poppamiehet olettavat, että jos saksalaisilta kielletään ydinaseiden saanti, se (Länsi-Saksa) voisi, ja ehkä tulisi kääntymään ensimmäisen maailmansodan aikaiseen militarismiin tai toisen maailmansodan aikaiseen natsismiin. Taustalla on Franz Josef Strauss'in ja hänen kannattajiensa varjo. Sen vuoksi on erittäin tärkeätä tehdä jotakin sen hyväksi, ettei Saksa kulkeutuisi siihen suuntaan.

"Se jokin, mitä on tehtävä, näin väitetään, on se, että annetaan saksalaisille tunnelma, jotta heidän maansa on ensiluokkainen Euroopan maa ydinaseineen, samalla kun heille ei kuitenkaan anneta todellista ydinasevoimaa . . .

"Tämän kömpelön ja monimutkaisen suunnitelman tarkoituksena on rokottaa saksalaiset ydinaseiden vaatimusta vastaan.

"Minun mielestäni se on amatöörimainen ja epäviisas suunnitelma. Tämän rokotusaineen oletetusti tappava viirus voi hyvinkin olla elävä viirus. Lisäksi, sen sijaan, että saksalaisia kohdeltaisiin kunniananolla ja itsearvon tuntevina ihmisinä, tämä katsantokanta leimaa heidät parantumattomasti vaarallisiksi ihmisiksi. Heidät on rokotettava siksi kun he ovat vesikauhulle alttiita. Ehdotetun rokotuksen tavoitteena on se, että saksalaiset saisivat nähdä sekä kädellään koskettaa ja haistaa ydinaseita.

'. . . On huonoa hommaa se kun me yritämme jymäyttää saksalaisia ydinasejoutavuuksilla . . ."

Tuottavaisuusneuvoston loppua ennustettu

Montreal. — Joissakin piireissä täällä ennustetaan, että Canadan tuottavaisuusneuvoston päivät ovat luetut. Neuvosto perustettiin pääministeri Diefenbakerin ehdotuksesta parisen vuotta sitten tarkoituksella kohottaa työn tuottavaisuutta maassa ja siten edistää kansantalouden elpymistä.

Tuottavaisuusneuvoston täällä pidettäväksi aikomaan päivällistilaisuuteen oli kutsutta niin pääministeri Lester Pearson kuin finanssiministeri Walter Gordonkin, mutta molemmat kieltäytyivät vastaanottamasta kutsua. Tämä on joidenkin täkäläisten kirjeenvaihtajien mielestä merkki siitä, että nykyinen hallitus on valmis luopumaan tästä elimestä. Kysymyksessäoleva päivällistilaisuus peruutettiin tämän jälkeen.

Tuottavaisuusneuvoston puheenjohtaja H. G. de Young ilmoitti tällä viikolla, että sen tarkoituksena on järjestää forumi, jossa työväestön, liikemiesten ja muiden ryhmien edustajat voisivat keskustella keinoista, joilla voitaisiin elvyttää maan taloutta. Mr. de Young sanoi, että sellaisessa forumissa voitaisiin pohtia sellaisia kysymyksiä kuin työväestön ja työnantajien välisiä suhteita, verotuksen vaikutusta talouden kasvuun, tariffeja ja muita kysymyksiä

Hän puhui 160 liikemiehelle Canadan työväestön johtajalle, yliopistojen ja hallituksen edustajille kaksipäiväisessä seminaarissa.

Tuottavaisuusneuvoston hylkäämiseen viittaa vielä sekin tieto, että Pearsonin hallituksella on ilmoituksen mukaan aikomus perustaa uusi elin ottamaan nykyisen paikan.

Kylliksi myönnytyksiä sanoi NL ydinaseneuvotteluista

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on ilmoittanut Britannialle ja Yhdysvalloille, että se on jo tähän mennessä antanut kylliksi myönnytyksiä neuvotellessaan ydinasekokeilukieltosopimuksesta, sanottiin täällä annetussa tiedotuksessa tällä viikolla.

Hrushtshev kieltäytyi luopumasta Neuvostoliiton aikaisemmin omaksumasta kannasta kun hän vastasi Yhdysvaltain presidentti Kennedyn ja Britannian pääministeri Macmillanin yhteiseen ehdotukseen, jolla viimeksimainitut väittivät haluavansa saada 17 vallan Geneven konferenssin neuvottelut pois umpikujasta.

Neuvottelut juuttuivat aikaisemmin siihen, että länsimaisella taholla vaadittiin enemmän paikan päällä, Neuvostoliiton alueella tapahtuvia tarkastuksia, joissa olisi voitu todeta josko Neuvostoliitossa olisi suoritettu ydinasekokeita kiellon vastaisesti ja neuvostoliittolaisella taholla kieltäydyttiin hyväksymästä tätä vaatimusta väittäen, että sellaiset tarkastukset merkitsisivät vain vakoilumahdollisuutta länsivalloille. Neuvostoliitto suostui aikaisemmin siihen, että se sallisi kolme paikan päällä tapahtuvaa tarkastusta vuosittain ja länsimaiden taholta on vaadittu jotta niitä tulisi sallia vähintäin seitsemän.

Elonmerkkejä Thresher-jutusta

Portsmouth. — Laivasto-oikeus, joka tutkii amerikkalaisen atomisukellusveneen Thresherin uppoamiseen liittyviä seikkoja, vapautti tiistaina erään Thresheriä seuranneen pelastusaluksen komentajan kaikista häneen kohdistuneista epäluuloista.

Thresher upposi huhtikuun 10. pnä suorittaessaan koesukellusta Massachusettsin rannikon edustalla. Thresherin miehistön kaikki 129 jäsentä vajosivat aluksen mukana meren pohjaan.

Kapteeniluutnantti Stanley Hecker, joka oli Thresheriä saattaneen pelastusaluksen Skylarkin komentajana, otettiin kuulusteltavaksi viime kuussa. Oikeus sanoi silloin, että hänen käyttäytymisensä tuntui antavan aihetta kuulusteluihin, koska hän ei ollut pystynyt "suhteettoman pitkään aikaan" antamaan esimiehilleen tietoa siitä, missä olosuhteissa hän oli ottanut vastaan viimeisen radioviestin Thresheristä.

Oikeus kuuli viiden todistajan lausuntoja ja vapautti sitten Heckerin häneen kohdistuneista epäluuloista.

* * *

On herättänyt ihmetystä se, että atomisukellusvene Thresherin katoamispaikalla suoritetuista tutkimuksista ei ole annettu paljoakaan tietoja. Nyt kerrottu oikeusistuimen kannanotto ei selvitä itse katastrofin syytä eikä atomisukellusveneen hylyn kohtaloa.

USA teki taas "neulaoperation"

Lexington, Massachusetts. — Yhdysvaltain ilmavoimien satelliitti on sijoittanut 400 miljoonaa ohutta kuparineulaa maapalloa kiertävälle radalle, ilmoitettiin sunnuntaina Lexingtonista, Massachusettsista.

Ilmoituksen antoi Lincolnin teknillinen laboratorio, joka suoritti työn ilmavoimille. Näitä kuparineuloja "dipoleja" tullaan käyttämään koko maailman käsittävissä tiedotusyhteyskokeiluissa.

Tiedotuksessa sanottiin, että tutkalla on saatu vahvistetuksi, että neulat ovat joutuneet maapalloa kiertävälle radalle. Siinä ei mainittu, milloin ne ammuttiin avaruuteen ja millaista satelliittia käytettiin.

Uusi hallitus lupasi paljon hyvää -- samalla aseita ja -- rauhaakin

Ottawa. — Canadan uusi liberaalinen hallitus esitti eilen (torstaina) esittämässään ohjelmapuheessa, että Canadan tulevaisuus on riippuvainen taloudellisesta suunnittelusta.

Ohjelmapuheessa, joka esitetään tavanomaisesti uuden parlamentin ensimmäisen istuntokauden alkaessa, luvattiin, että uusi hallitus tulee kiinnittämään suuren huomion työttömyyskysymykseen ja teollisen kasvun aikaansaamiseen — tämä siitä huolimatta, että liberaalien johtaja Lester Pearson on tunnettu yhdysvaltalaismielisyydestään ja sen maan omistavan luokan kannattamisestaan.

Ohjelmapuheen luki Canadan korkeimmàn oikeuden tuomari Robert Taschereau senaatin istuntokamarissa.

Hallituksen ministerien kirjoittamassa ohjelmapuheessa, jossa ääriviivoitettiin Canadan 26. parlamentin tehtävät, luvattiin jotta lähes puolet seuraavan istuntokauden ajasta käytetään uusien lakiehdotuksien käsittelyyn — niiden joukossa ehdotukset laiksi, mitkä koskisivat liittovaltion ja kunnallishallintojen välisiä asioita, kunnallista kehitystä, rahojen lainaamista kunnallishallinnoille, talousneuvoston perustamista ja yleensä maan talouden voimistuttamista.

Ohjelmapuheessa ei tehty mitään mainintaa siitä aikaisemmin suurta huomoita herättäneestä kysymyksestä, että Canadalla tulisi olla oma lippunsa, mikä olisi huomattavassa määrässä eriävä Britannian lipusta.

"Vain päättäväisyyden ja kovan työn kautta voimme saavuttaa sen paremman elämän, joka on meidän saavutettavissamme", sanottiin ohjelmapuheessa, viitaten ehkä siihen, että Canadan kansan tulisi olla vieläkin suuremmassa määrässä valmis uhrautumaan maan talouden kehittämiseksi.

"Meidän edistyksemme on tulos kansan työstä", sanottiin hallituksen ohjelmapuheessa.

"Vapaassa maassa me olemme vastuunalaisia."

1,800 sanaa käsittävässä ohjelmapuheessa esitettiin jokseenkin sama kanta kuin liberaalipuolueen vaalikampanjassa vaikkakin vähemmin sanoin. Puhe luettiin välillä englanninkielellä ja toisin ajoin ranskankielellä.

Puheessa ehdotettiin myös, että tarkistettaisiin mahdollisuutta perustaa erikoinen alivaliokunta tutkimaan puolustusongelmia ja toinen pohtimaan mahdollisia muutoksia vaalilakiin.

Hallitus lupasi myös lainlaadintaa, joka perustuisi Gillin komission raporttiin, jonka lainlaadinnan mukaisesti taattaisiin jotta työttömyysvakuutusrahasto, joka tällä hetkellä on jokseenkin olemattomissa, tulisi edelleenkin olemaan siinä asemassa, että siitä kyettäisi maksamaan vakuutusta työttömille.

Ohjelmapuheessa vahvistettiin hallituksen kanta, että se tulee ottamaan vastaan yhdysvaltalaisia ydinaseita Canadan asevoimien käyttöön.

Sosiaalihuoltokysymyksiä käsittelevässä kohdassaan puheessa luvattiin järjestää eläkesysteemi, minkä mukaisesti eläkkeelle pyrkivät myös maksaisivat osansa eläkekassaan. Tarkoituksena ilmoitetaan olevan se, että eläke koskisi kaikkia canadalaisia.

Hallitus oli ohjelmapuheessaan sitä mieltä, että työttömyyskysymys on kaikkein tärkein sen edessä olevista ja maamme sisäisistä kysymyksistä. Tässä suhteessa ohjelmapuheessa ehdotettiin puolisen tusinaa toimenpidettä, joiden joukossa teollisuusministeriön perustaminen tarkoituksella kehittää maassa uutta teollisuutta, toimenpiteitä niiden työläisten toimeentulon takaamiseksi, jotka joutuvat työttömiksi automatisoinnin takia, pääoma-apua ja lainarahasto niiden alueiden käyttöä varten, joilla vallitsee kroonillinen työttömyys ja ulkomaille viennin lisääminen.

Ohjelmapuheessa huomioitiin myös se, että on olemassa erimielisyyttä Canadan kahden suurimman kansan englanninkieltä puhuvan ja ranskankieltä puhuvan kesken. Tästä johtuvien ongelmien ratkaisemiseksi hallitus ehdottaa jotta olisi perustettava kuninkaallinen komissio tutkimaan näitä asioita.

Ulkomailta Canadaan saapuneille henkilöille mielenkiintoisena uutisena voinee olla se, että hallitus on luvannut jotta se esittänee ehdotuksen laiksi, minkä mukaisesti Canadan kansalaisoikeuden saaneita henkilöitä ei voitaisi enää kansalaisoikeuksien saamisen jälkeen karkoittaa visseistä syistä, kuin on vielä mahdollista nykyisen lainlaadinnan mukaisesti.

Huolimatta hallituksen viimeaikaisista lausunnoista, missä ilmoitetaan valmeus vastaanottaa yhdysvaltalaisia ydinaseita, ohjelmapuheessa luvataan, että uusi hallitus tulee "etsimään kansainvälisten ongelmien ratkaisua diplomaattisia keinoja käyttäen ja neuvotteluteitä."

Miljonääritila myytävänä

Aurora. — Kenraalimajuri ja mrs. Churchill Mannin View Hulloa-maatila on myytävänä odotetun hinnan ollessa noin $2,500,000.

Tämä 1,600 eekkerin maatila on erikoisen hyvin varustettu, vieläpä siinä määrin, että siellä on oma puhelinkeskuskin, joka yhdistää maatilan 13 rakennusta. Tilalla, joka sijaitsee noin kolme mailia luoteeseen täältä, työskentelee noin 50 palkkalaista.

Tilan myytäväkseen saaneen kiinteistökauppiaan, J. A. MacMillanin arvion mukaan tila on suurin näillä mailla kaupattavaksi tarjotuista viime vuosien aikoina.

Tilalla on kasvatettu puhdasrotuisia hevosia ja puhdasrotuista Aberdeen Angus-nautakarjaa. Ensinmainittujen kasvattamisesta on huolehtinut mrs. Mann ja jälkimmäisten kenraali Mann.

Mr. MacMillanin ilmoituksen mukaan kenraali Mann tulee jatkamaan toimintaansa siksi kunnes ostaja ilmaantuu ja ottaa vastaan maatilan. Talossa on mrs. Mannin johdonalaisuudessa huollettavana 86 hevosta.

Lakko Vickers-veistämöllä

Barrow in Furness. — 200 Vickers Armstrongin laivastoveistämön sähkötyömiestä aloitti tiistaina lakon, joka viivyttää Englannin toisen atomikäyttöisen sukellusveneen rakentamista.

Lakko saattaa myös vaikuttaa Englannin Polaris-sukellusveneiden rakennusohjelmaan, sanoivat Vickers Armstrongin edustajat.

Sähkömiehet ryhtyivät lakkoon esittääkseen vastalauseensa 67 sähkömiehen erottamisen johdosta.

Armeija lujitti otettaan Argentiinassa

Buenos Aires. — Argentiinan presidentin Jose Maria Guidon lehdistöpalvelu ilmoitti tällä viikolla toistaiseksi olevista muutoksista maan hallituksessa. Uudet miehet astuvat sunnuntai-iltana 16 muun ministerin kanssa eronneiden armeijaministerin ja talousministerin tilalle.

Puolustusministeri Jose Manuel Astiguetta nimitettiin väliaikaiseksi armeijaministeriksi kenraaliluutnantti Benjamin Rattenbachin jälkeen ja yleisten töiden ministeri Harocio Zubiri väliaikaiseksi talousministeriksi Estaquoi Mendez Delfinon jälkeen.

Aikaisemmin maanantaina oli presidentti Guido kieltäytynyt hyväksymästä kenraali Rattenbachin ja muiden armeijaministereiden eroa ja oli hyväksynyt vain sisäministeri, kenraali Enrique Rauhvin eroamisen.

Siviiliministerit olivat vaatineet Rauchin eroamista. He olivat asettaneet paikkansa presidentin käytettäväksi sen jälkeen kun tämä oli ehdottanut keinottelijain pidättämistä ilman vangitsemismääräystä ja inflaationkin uhalla vähemmän ankaraa talouspolitiikkaa.

CANADA JA ITÄ-SAKSA KESKUSTELEVAT VEHNÄKAUPOISTA

Winnipeg. — Luotettavista lähteistä ilmoitettiin täältä tällä viikolla, että Canada yrittää saada mahdollisuuden myydä vehnää myös Itä-Saksalle.

Aikaisemmin on jo myyty vehnää Itä-Saksalle, mutta ne myynnit ovat olleet suhteellisen pienet ja niistä on maksettu käteisellä. Nyt on kysymys myös luoton järjestämisestä ja suuremmista kaupoista.

Äskettäin aloitettiin neuvottelut, joissa pohdittiin näitä kysymyksiä ja niihin uskotaan osallistuneen myös Canadan vehnälautakunnan pääkommissionerin W. C. McNamaran.

Hän on juuri tällä hetkellä Euroopassa ja hänen odotetaan palaavan tämän viikon vaihteessa.

Vielä ei ole tiedossa kuinka suuri vehnämäärä olisi kysymyksessä, mutta jos voidaan järjestää luottoa, niin on odotettavissa, että vehnää voitaisiin myydä Itä-Saksaan suuremmassa määrässä.

Jos kauppasopimuksesta tulee tosi, niin Itä-Saksa olisi silloin viides sosialistinen maa ostamaan vehnää Canadasta.

Neuvottelut tämän mahdollisuuden aikaansaamiseksi aloitettiin Itä-Saksan taholta — siltä taholta pyydettiin mahdollisuutta ostaa canadalaista vehnää.

Tässä yhteydessä voinee olla olemassa joitakin poliittisia vaikeuksia, sillä vielä tähän mennessä Canadan taholta ei ole virallisesti tunnustettu, että Itä-Saksaa on olemassakaan. Toisaalta on kuitenkin huomioitava, että samanlainen tilanne ei estänyt Canadaa myymästä huomattavassa määrässä vehnää Kiinalle.

Vaikuttavana tekijänä näiden neuvottelujen yhteydessä voinee olla vielä se seikka, että Canada on jäsen NATO-liitossa, minkä johtajamaan Yhdysvaltain taholta voisi alkaa protestitulva.

Ilmoitus näistä Itä-Saksan kanssa käynnissä olevista neuvotteluista saapui hetkellä, jolloin juuri ollaan valmistautumassa Canadan taholta neuvottelemaan Kiinan kanssa uusien viljakauppojen solmimisesta. Näitä sopimuksia Kiinan kanssa on solmittu aikaisemmin seitsemän.

Osa siitä vehnästä, joka myytiin aikaisemmin Canadasta Kiinaan toimitettiin Itä-Saksaan.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas sanoi parlamentin alahuoneessa eilen (torstaina) sen jälkeen kun oli esitetty hallituksen ohjelmapuhe, että "vuori oli kokenut synnytystuskat ja synnyttänyt hiiren". Opposition johtaja Gordon Churchill sanoi puheen jälkeen, että nyt liberaalinen hallitus oli esittämässä sitä hyvää lainlaadintaa, jonka konservatiivit esittivät edelliselle parlamentille. Social credit puolueen johtaja Thompson sanoi, että puheessa käsiteltiin detaljeja ja että siitä huolimatta perusongelmat tulevat edelleenkin olemaan.

Rooma. — Pääministeri Amintore Fanfanin hallitus, joka on ollut vallassa 14 kuukautta, erosi eilen. Hänen kokoomushallitukseensa osallistui kristillisdemokraatit, sosialidemokraatit ja tasavaltalaiset.

Montreal. — Montrealin laitakaupungilla, Westmountissa tapahtui useita pommiräjähdyksiä aikaisin tänään. Kuusi postilaitoksen postilaatikkoa räjäytettiin hajalle. Kukaan ei kuitenkaan loukkaantunut räjähdyksissä. Poliisin selostuksen mukaan kaikissa tapauksissa, jotka tapahtuivat vähän jälkeen kello 3 tänä aamuna, oli käytetty dynamiittia.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. $10.50 6 kk. 5.75

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

Parlamentin kokoontuessa

Luvattuaan vaalikampanjan loppupuolella moneen kertaan, että valituksi tultuaan hänen hallituksensa "tekee ensimmäisen 60 päivän kuluessa enemmän kuin mikään muu hallitus vastaavana aikana", pääministeri Lester B. Pearsonilla ja parlamentilla on ilmeisesti paljon tehtävää alahuoneen istunnon kokoonnuttua Ottawassa. Torstaina kokoontuneella Canadan 26. parlamentilla on samalla tilaisuus ja velvollisuus tämän lupauksen lunastamiseen.

Mutta kysymys ei ole yksinomaan "määrästä" — vaan myös laadusta.

Mitä enemmän tehdään hallituksen toimesta huonoja aloitteita, sitä suuremmin joutuu niistä kansakunta kärsimään — ja päinvastoin.

Yksi tärkein tehtävä on parlamentin arvovallan palauttaminen, ja se tarkoittaa ennen muuta sitä, että tärkeät asiat on alistettava alahuoneen käsiteltäväksi ja päätettäväksi, sen sijaan, että niistä tehdään ratkaisut suljettujen ovien takana totilasien ääressä. Parlamentin arvovalta kärsii kerrassaan suuren kolauksen, jos, kuten on vihjailtu, Canadaan aiotaan tuottaa pääministeri Pearsonin henkilökohtaisen "sopimuksen" perusteella jenkkien ydinaseita. Uuden Demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas oli tuhannesti oikeassa sanoessaan, että liberaalipuolue ei ole saanut kansalta valtuuksia ydinaseiden vastaanottamiseksi. Vain 41 prosenttia canadalaisista antoi äänensä Pearsonin edustamalle ydinasepolitiikalle ja 59 prosenttia canadalaisista äänesti joko päättävämmin tai heikommin ydinaseita vastustaneita puolueita ja ehdokkaita. Kysymys ydinaseiden vastaanottamisesta tai niiden hylkäämisestä on siis ehdottomasti alistettava alahuoneen käsiteltäväksi, mikäli halutaan parlamentin arvovaltaa kohentaa.

Maamme monet taloudelliset ja sosiaaliset ongelmat odottavat nyt ratkaisua ja ne kietoutuvat omalla tavallaan varustelukilpailuun, sillä kansakunnan varat eivät riitä silloin hyödyllisiin tarkoituksiin, jos niitä haaskataan ylettömästi, kuten tähän asti, tai ehkä vieläkin enemmän, kuten on vihjailtu, mitä tuottamattomaan varustelukilpailuun.

Kansakunta odottaa nopeita toimenpiteitä vanhuudeneläkkeiden korottamiseksi ja parantamiseksi, kansallista lainlaadintaa työmaalla työmaalle kulkevien eläkkeiden ja myös sairausvakuutuksen hyväksi. Maan talouselämän elvyttämisen yhtenä perusehtona ja tarkoituksena on kirotun työttömyystilanteen lopettaminen. Nämä, eikä jenkkien ydinaseiden hyväily, ovat niitä perus kysymyksiä joihin kansakunta toivoo vastakokoontuneen alahuoneen istunnon kiinnittävän huomiotaan.

Tosi on, kuten sanottu, että kukaan ei halua nyt heti uusien vaalien järjestämistä. Mutta uusien vaalien "pelko" ei saa pidättää oppositiopuolueita kansan tahdon täyttämisestä, ja kansa ilmaisi huhtikuun 8 päivän vaaleissa selvän kantansa ydinaseiden vastustamiseksi, sekä maamme talouselämän elvyttämiseksi, ennenkaikkea työttömyyden lopettamiseksi ja sosiaalisen huollon parantamiseksi.

"Pearsonin diplomatia"

Suuren Rahan lehdet, sekä radio- ja TV-kommentaattorit ovat puhuneet pitkästi ja leveästi "Pearsonin diplomatian" autuaaksitekevästä voimasta.

"Pearson lämmittää Lontoota" julisti esimerkiksi eräs torontolainen päivälehti toimituspalstallaan ja korosti mm. seuraavaa:

"Mitä on Lester Pearson saavuttanut Lontoossa pääministerikautensa ensimmäisellä ulkomaatmatkalla? Hänen nelipäiväisen keskustelunsa tavoite Britannian johtajien kanssa oli vaikeasti näyttävissä mutta kuitenkin tärkeä . . . Tarkoituksena oli yksinkertaisesti lämpimien ja läheisten suhteiden palauttaminen, joita oli mr. Diefenbakerin päivinä loukattu . . ."

Entäs käytäntö?

Lehtemme etusivulla torstaina julkaistussa uutisessa kerrottiin, että Canadan liittohallitus pitää Britannian protesteista huolimatta edelleen oikeutenaan antaa vissejä edestakaisista Atlantin ylilennoista 10 prosentin alennus, vaikka Britannia vaatii näiden alennusten pienentämistä "kansainvälisten sopimusten" mukaisesti viiteen prosenttiin.

Meitä ei tässä yhteydessä kiinnosta lainkaan se, mikä on oikein tai väärin. Mielessämme on yksinomaan se, kuinka paljon Pearsonin diplomatia todella "lämmitti" Canadan ja Britannian välisiä suhteita.

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Yhdysvaltain hallitus perääntyi lopuksi ja suostui "kansainvälisten sopimusten" noudattamiseen, eli siihen, että lentoliikenteen ns. "economy"-luokan edestakaisia hintoja voidaan laskea vain 5 prosentilla. Mutta samalla kertaa Washington teki täysin tiettäväksi, että tämä perääntyminen on väliaikaista laatua.

Lentoliikenteen alalla on kehittynyt äärettömän kova kilpailu. Lentokoneita on nykyään liikenteessä enemmän kuin välttämättä tarvitaan. Siitä johtuu osittain tämä kilpailu. Selvää myös on, että yhdysvaltalaiset jättiläiskokoiset lentoyhtiöt voivat pitkänmatkan lennoissa kilpailla minkä tahansa muun kapitalistisen maan lentopalvelujen kanssa. USAn ilmeisenä tarkoituksena onkin säilyttää ylivaltansa myös siviili-ilmailun alalla.

Kenen puolelle linjoittui tässä Canadan liittohallitus? Englanninko? Selvästi Yhdysvaltain puolelle Britanniaa ja muita sopimusmaita vastaan! Ottawa on nimittäin ilmoittanut, että Yhdysvaltain väliaikaisesta perääntymisestä huolimatta Canadalla on vissit teknilliset oikeudet myöntää näitä 10 prosentin alennuksia lentoyhtiöiden kansainvälisistä sopimuksista ja vaatimuksista huolimatta, ja että Canada tulee pitämään kiinni näistä oikeuksistaan.

Kuten sanottu, meitä ei tässä yhteydessä kiinnosta se, kuka on oikeassa ja kuka väärässä. Me olemme taipuvaisia kannattamaan lentokyytien hintojen yleistä alentamista vaikka se tarkoittaisikin sitä, että ilmailuliikenteessäkin joudutaan heittämään roskakoriin yksityisyhtiöt ja järjestämään liikennöiminen valtiojohtoiseksi.

Mutta asettumalla tällä tavoin Britanniaa ja muita sopimusmaita vastaan ilmeisesti ensikädessä Washingtonia tyydyttääkseen, Pearsonin hallitus menettää melko varmasti kaiken sen "hyvän tahdon" eli "good willin", mitä hän Lontoon matkaltaan mahdollisesti sai.

Eikä tämä ole ainoa esimerkki alallaan. Saatujen uutistietojen mukaan kauppaministeri Mitchell Sharp on puhunut Lontoossa melko terävästi eräitä brittiläispiirien sydäntä lähellä olevista talouskysymyksistä. Hän oli sanonut suoraan, että Canada ei halua olla missään tekemisissä Britannian maailmanyhteisön kauppablokin kanssa yksinään, sillä Canadan tavoitteena on, kuten mr. Sharp sanoi "maailmanlaajuinen vapaakauppa".

Tämä kauppaministerimme jyrkkä puhe, missä tulkitaan se tosiasia, että Pearsonin hallitus haluaa olla läheisemmässä ja suuremmassa kauppayhteydessä Yhdysvaltain kuin Britannian kanssa, aiheutti eräitten uutistietojen mukaan "tuskan huudahduksia" Britanniassa. Esimerkiksi canadalaissyntyisen sanomalehtikuninkaan, lordi Beaverbrookin Daily Express kirjoitti, että mr. Sharp "hylkäsi asiallisesti" puhuen Britannian maailmanyhteisön kauppakumppanina".

Ylläesitetyt tapaukset osoittavat, kuten olemme aikaisemmin jo tältäkin palstalta todenneet, että huhtikuun 8 pn vaaleissa ei ratkaista mitään ongelmia: Esim. talous- ja kauppapulmat ovat edelleen parlamentin, hallituksen ja koko kansakunnan käsiteltävinä ja nämä pulmat pahenevat sitä mukaan kuin kilpailu markkinoista kärkevöityy imperialististen maiden välillä yhtäällä ja toisaalla sosialistisen ja kapitalistisen maailmanosan välillä.

Ne, jotka uskovat "Pearsonin diplomatian" erikoiseen "hurmurivoimaan", tulevat vielä katkerasti pettymään. Mitä tarvitaan esimerkiksi kauppapolitiikan alalla, on se, että omaksutaan täysin itsenäinen ohjelma ja järjestetään sillä pohjalla kauppayhteyksiä kaikkien maiden kanssa nimenomaan ja ensi kädessä Canadan kansallisten etujen mukaisesti. Mutta se vaatisi sanomaan eräisä asioissa "ei kiitos" Washingtonille, ja siihen tuskin Pearsonin diplomatia ulottuu.

Autojen pakokaasut osasyynä keuhkosyöpään

Kööpenhamina. — Autojen pakokaasut ovat osaltaan myötävaikuttamassa kehkosyöväen syntyyn. Pääliikenneväylien varrella keuhkosyövän esiintymistiheys on kaksi kertaa niin suuri kuin kaukana teidenvarsilta, ja ihmisillä, jotka ajavat autolla 20,000 km vuodessa, syövän esiintyminen on yleisempää kuin keskimäärin miespuolisen väestön keskuudessa. Keuhkosyöpä on sitäpaitsi tavallisin syöpätyyppi henkilöillä, jotka työskentelevät liikenteen alalla.

Arhusin yliopiston hygienian laitoksessa on paraikaa käynnissä tutkimus syövän synnyn yhteyksistä eri tekijöiden tutkimuksen johtajat tohtorit J. E. Bock ja Bl. Lambert. ovat selostaneeet tähän mennessä suoritettujen tutkimusten tuloksia eräässä lääketieteellisessä aikakauslehdessä.

He toteavat, että tupakanpolttoa — erityisesti savukkeiden polttoa — pidetään olennaisen tärkeänä tekijänä. Mutta kaupungeissa esiintyy syöpätapauksia siinä määrin enemmän kuin maaseudulla, että asiaa ei voida selittää pelkästään viittaamalla tupakanpolton laajempaan levinneisyyteen kaupungeissa kuin maalla. Tämä tilanne on todettavissa etenkin tupakoimattomien ryhmässä, jossa syöpätapausten esiintymistiheys kaupungeissa on yhdeksän kertaa suurempi kuin maaseudulla. Eri tupakoimisryhmissä kaupunkien ja maaseudun luvut lähenevät toisiaan ja suurpolttajien luokassa suhde on 1:1.

Keuhkosyövän suurempi esiintymistiheys kaupungeissa viittaa siihen, että kaupungeissa on vaikuttamassa erityinen tekijä keuhkosyövän syntyyn, ja tämä tekijä on todennäköisesti löydettävissä niiden aineiden joukossa, jota kaupunkilaiset joutuvat hengittämään keuhkoihinsa.

Löydetyistä hiilivetypartikkeleista tehdyt uutteet — sekä bensiini- että dieselmoottorien pakokaasuista saadut — pystyivät aiheuttamaan ihosyövän hiirillä, sanottiin aikakauslehdessä.

Puoluettomuuspolitiikan asema Latinalaisessa Amerikassa

Viisi Latinalaisen Amerikan valtiota, **Bolivia, Brasilia, Ecuador, Chile ja Meksiko ilmoittivat Genevessä aseidenriisuntakonferenssille olevansa valmiit allekirjoittamaan sopimuksen ydinaseettoman vyöhykkeen luomisesta Latinalaiseen Amerikkaan. Nämä viisi valtiota ovat valmiit sitoutumaan siihen, että ne eivät itse valmista tai omista ydinaseita tai niiden kuljettajia.**

Tämä tieto antaa mielenkiintoisen välähdyksen siitä käymistilasta, joka on siirtymässä Aasiasta ja Afrikasta Latinalaiseen Amerikkaan, tälle valtaavalle alueelle, joka alkaa Yhdysvaltojen rajoilta Meksikosta ja ulottuu Tulimaanharvaanasutuille rannoille etelässä. Erikoista painavuutta ydinaseettoman vyöhykkeen luomista koskeville suunnitelmille antaa se, että siinä ovat mukana molemmat latinalaisen Amerikan poliittiset mielenkiintoisimmat ja suuntaa-antavimmat valtoit, nimittäin Brasilia ja Meksiko. Näillä valtioilla on Kuuban ohella ratkaiseva asema Latinalaisen Amerikan siirtyessä vuosikymmeniä jatkuneesta sivustakatsojan asemasta kansainvälisellä areenalla itsenäiseen politiikkaan.

OAS:n HAJAANNUKSEN OIREITA

Ehkäpä selkeimmin Amerikan mantereen käymistila on heijastunut läntisen pallonpuoliskon valtioita yhdistävän järjestön, Amerikan valtioiden liiton eli OAS:n vaiheissa. Amerikan valtioilla on ollut yhteistoimintaa jo viime vuosisadan puolella, mutta muodollisesti OSA:n peruskirja nykyisessä muodossaan hyväksyttiin vasta vuonna 1948.

21 jäsenvaltiota käsittävän liiton toiminta ei juuri kiinnostanut muuta maailmaa ennen kuin siinä vaiheessa, jolloin siinä ilmeni vahvoja hajoamisen merkkejä.

Runsas vuosi sitten, tammikuussa 1962 Punta del Estessä pidetyssä kokouksessa käytettiin järjestöä taistelussa sen jäsenvaltiota, Kuubaa vastaan. Kuuba erotettiin OAS:stä 14 äänellä sen omaa yhtä ääntä vastaan.

Merkittävintä oli, että kuusi jäsenvaltiota, Argentiina, Bolivia, Brasilia, Chile, Ecuador ja Meksiko pidättäytyivät äänestyksestä.

Huomattakoon, että pidättäytyneiden joukossa oli kolme Latinalaisen Amerikan voimakkainta valtiota, Argentiina, Brasilia ja Meksiko. Näihin valtioihin kohdistui Punta del esten kokouksen jälkeen Yhdysvaltain painostus voimakkaana ja eräät niistä saatiinkin perääntymään.

KÖYHÄ RIKAS MAANOSA

Tässä tuli esille Yhdysvaltain täysin siirtomaavaltiuteen verrattava asema Latinalaisessa Amerikassa: kärsiihän itsenaisessa koko laaja ja runsaalla luonnonrikkauksilla varustettu manner ahdistavasta taloudellisesta heikkoudesta. Kuuban kehityksen peloittamana laati Yhdysvallat tosin komealta kalskahtavan taloudellisen avun 20-vuotissuunnitelman, ns. "Edistyksenliiton", mutta toistaiseksi se ei ole kyennyt esittämään kovinkaan merkittävää osaa.

Niinpä 300 Latinalaisen Amerikan johtavaa talousteteilijää oli äskettäin koolla Mexico Cityssä tehden eräitä johtopäätöksiä USAn talousavun tuloksista. Heidän esittämänsä johtopäätökset olivat masentavia ja kertoivat taloudellisesta rappeutumisesta, poikkeuksellisesta työttömyydestä ja elinkustannusten kohoamisesta.

Pahimmin kolhaisee Latinalaisen Amerikan taloutta raaka-aineiden hintojen lasku maailmanmarkkinoilla. Niinpä kahvimaiden kehityksestä voidaan esittää seuraava esimerkki: Vuonna 1956 kahvin päästaja USA osti kahvia 1.3 miljardilla dollarilla, mutta vuonna 1961 vain 820 miljoonalla dollarilla. Vähennys ei tapahtunut kuitenkaan kahvimäärän, vaan hintojen laskun kustannuksella. Vuonna 1961 kahvimäärä oli huomattavasti suurempi kuin 5 vuotta aikaisemmin.

Samanlaisen kuvan tarjoavat elinkustannusten kohoamisesta kertovat tilastot, joita on laatinut Panamerikkalaisen Liiton tilastollinen osasto. Joulukuun alussa julkaistujen tietojen mukaan olivat elinkustannukset kohonneet vuoteen 1955 verrattuna eri maissa seuraavasti: Argentiinassa 644 pros., Boliviassa 923 pros., Brasiliassa 567 pros., Uruguayssa 365 pros., ja Chilessa 457 pros. Luvut vaikuttaisivat suorastaan vihollispropagandalta, ellei tietolähde kumoaisi tätä epäilyä.

"KURINPITOPAINOSTUSTA"

Painostus, jonka Yhdysvallat kohdisti Punta del Esten tottelemattomia" vastaan, kantoi jo ensimmäisiä tuloksia Argentiinassa, jossa kenraalijuntta syöksyi vallasta presidentti Frondizin. Esimerkkiä seurasivat Ecuadorin armeijan päälliköt, jotka pakottivat presidentti Arosemenan katkaisemaan diplomaattiset suhteet Kuubaan.

Samanlaisia yrityksiä on havaittavissa Boliviassa ja Chilessä, joissa vaaramomentti piilee pienen rajajoen Lauka ympärillä syntyneessä kiistassa. Armeijapiirit näissä maissa haluavat käyttää hyväkseen rajakiistaa saadakseen enemmän varoja aseistukseen ja lujittaakseen siten omaa asemaansa. Kenraalivallan lujittumista Latinalaisen Amerikan maissa seuraa yleensä lähentyminen Yhdysvaltoihin ja tähän perustavat Washingtonin johtajat toiveensa ilmeisesti tässäkin tapauksessa. Nimenomaan Chilessä on kuitenkin vahvoja vasemmistolaisia voimia, jotka Kansan toimintarintamassa ja ammattiliitoissa ovat saaneet kokemusta imperialisminvastaisessa taistelussa.

Näin siis USA:n menestys Latinalaisen Amerikan "kurittomien valtioiden" käännyttämisessä on ainakin toistaiseksi onnistunut vain osittain ja voimakkaimmin on vastustus ilmennyt niissä kahdessa maassa, joiden viime vuoden kehitystä ei vielä tähän mennessä kosketeltu, nimittäin Brasiliassa ja Meksikossa. Päinvastoin nämä maat ovat lähestyneet jatkuvasti toisiaan ja niiden politiikassa voidaan selvimmin nähdä kehitys USAn vasallivaltioista itsenäisiksi, kansainvälisesti lähinnä puolueettomien maiden ryhmään kuuluvaksi valtioiksi.

Tämä ilmeni mm. viime keväänäBrasilian presidentti Joao Goulartin suorittaessa virallisen vierailun Meksikoon. Vierailun jälkeen antamassaan lausunnossa Meksikon presidentti Adolfo Lopez Mateos totesi molempien maiden pyrkimysten yhtäläisyyden mm. kaikkien valtioiden tasa-arvoisuuden tunnustamiseen sekä jokaisen kansakunnan itsenäisyyden kunnioittamiseen nähden.

YHTÄLÄISYYKSIÄ KEHITYKSESSÄ

Brasilia ja Meksiko eivät muuten taloudellisessa tai kulttuurikehityksessään muodosta mitään poikkeusta Latinalaisen Amerikan valtioiden joukossa.

Brasiliaa, joka on suurin Etelä-Amerikan valtioista on usein nimitetty "sairaaksi jättiläiseksi". Maan vaikein sairaus liittyy ikivanhaan maanomistus järjestelmään, jossa ovat selvästi näkyvissä feodalismin jätteet. Suurten maanomistajien hallussa, joiden osuus maan väestöstä on vain 2 prosenttia, on peräti 80 prosenttia viljellystä maa-alasta. Joidenkin tilanomistajien maat ovat jopa 200 000 hehtaarinlaajuiset! Viljelysmaan joutuminen harvojen käsiin merkitsee luonnollisesti an karaa puutetta ja köyhyyttä toisaalla. Erikoisen vaikeassa asemassa on maan koillisosan 20-miljoonainen väestö. Keskiiäksi tällä alueella lasketaan 27 vuotta.

Toinen yhtä vaikea ongelma on ulkomaalaisen pääoman mahti. Maassa arvioidaan olevan 400 pää asiassa ulkomaalaista suuryhtymää, jotka vuosittain keräävät voittoina paljon enemmän kuin mitä esim. USA:n "Edistyksen liiton" ohjelman mukaan Brasilialle tulee.

Brasilialle tyypilliset ongelmat koskevat myös Meksikoa. Jo 1930-luvulla täällä tosin tehtiin eräitä uudistuksia maanomistusoloissa ja samoin pyrittiin ulkomaalaisten yhtymien kansallistamiseen, mutta näitä uudistusaskeleita ei viety loppuun asti ja siksi ne yhä odottavat lopullista ratkaisuaan.

BRASILIAN — MEKSIKON AKSELI

Brasilian ja Meksikon lähentyminen on mennyt niin pitkälle, että Amerikkalaiset lehdet puhuvat "Brasilian—Meksikon akselista". Niinpä argentiinalainen lehti "La Prensa" kirjoitti molempien maiden presidenttien kohtaamisen johdosta seuraavaa:

"Kansainvälisen diplomatian alalla Brasilian—Meksikon akselin muodostamisella tulee epäilemättä olemaan valtava merkitys. Näiden maiden johtajat ovat jo ilmaisseet pyrkimyksen itsenäisyytensä osoittamiseen, omaaloitteisuuden ilmaisemiseen sekä omien menestysten hedelmien nauttimiseen. Huolimatta toistuvista koko mannerta koskevan solidarisuuden vakuutteluista on olemassa selviä merkkejä siitä, että niin Brasilia kuin Meksikokin suuntautuvat puolueettomien maiden ryhmiin".

Meksikolainen lehti "Siampre" puolestaan esittelee näiden kahden maan poliittisia päämääriä seuraavasti:

— taistelu rauhan säilyttämiseksi koko maailmassa sekä yleisen aseistariisunnan toteuttamiseksi.
— kansojen itsemääräämisoikeuden sekä toisten kansojen sisäisiin asioihin puuttumattomuuden tukeminen.
— poliittinen riippumattomuus sekä sotilaspoliittisten liittojen ulkopuolelle jääminen.
— kansallisrikkauksien tasapuolisempi jakaminen.

Kuten näkyy, ohjelma on varsin radikaalinen ja vastaa todella suurin piirtein ns. puolueettomien maiden ulkopoliittista linjaa. Tämä linja ei vastaa Yhdysvaltojen toivomuksia, ei varsinkaan tällä hetkellä, jolloin taistelu Kuuban vallankumousta ja erikoisesti sen vaikutuksesta Latinalaisessa Amerikassa on amerikkalaisen politiikan eräs keskeinen kysymys, Brasilia ja Meksiko ovatkin tietoisia siitä, että niiden on edelleen toimittava yhdessä voidakseen tehokkaasti vaikuttaa sekä YKssa että OAS:ssä ja ehkäistäkseen hyökkäykset näiden valtioiden yhteistoimintaa vastaan.

TAANTUMUSVOIMAT VAIKUTTAVAT YHÄ

Kaiken edelläkerrotun ohella on otettava huomioon, että niin Brasiliassa kuin Meksikossakin on olemassa merkittäviä taantumuksellisia voimia, joiden edut ovat yhteneväiset pohjois-amerikkalaisen pääoman etujen kanssa ja jotka tämän vuoksi tekevät kaikkensa kääntääkseen näiden maiden suuntaa entisiin uomiin. Taistelu puolueettomuuslinjan ja amerikkalaispolitiikan välillä heijastuu näiden maiden silloin tällöin ilmaisemassa horjuvaisuudessa ulkopoliittisen linjansa suhteen. Näin kävi mm. juuri maaliskuun loppupäivinä, jolloin brasilialainen Guanabaran maakunnan kuvernööri saattoi kieltää latinalaisamerikkalaisen solidarisuuskongres, sin järjestämisen Kuuban puolesta Rio de Janeirossa, vaikka presidentti Goulart oli suhtautunut kongressiin myönteisesti.

Ottaen huomioon Latinalaisen Amerikan valtiollisen elämän epävakaisuuden voidaan varautua myös takaiskuihin mutta joka tapauksessa on nyt ensi kertaa nähtävissä uuden itsenäisen politiikan muotoutuminen tähänastisen USAn sanelujen tilalle alueen kahdessa tärkeässä valtiossa. H.S.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Ikkuna ilman verhoja

Emmeköhän jokainen — esim. suursiivouksen yhteydessä — ole huomanneet kuinka kaunis "alaston" ikkuna saattaa olla. Olemme juuri ottaneet alas likaiset verhot, pesseet ikkunaruudut ja asetamme parhaillaan pihalla tai kylpyammeessa suihkutettuja huonekasveja ikkunalaudalle. Kukkien lehdet kimaltelevat vihreyttään, vanha piikkinen kaktus piirtää erämaamaisemaa paljasta ruutua vasten ja annansilmä ahmii valoa ja hymyilee pyöreää hymyään. Katselemme ulos ikkunasta ja huomaamme, ehkä hieman yllättyneinä, että tuo näköala onkin katsomisen arvoinen. Maalaisemäntä näkee kuinka pihalla kasvava puu tai rehevä pensas aivankuin jatkaa hänen ikkunanlaudalla olevaa kasvikokoelmaansa. Ja seitsemännessä kerroksessa asuva kaupunkilaisnainen huomaa, miten elävä alapuolella sijaitseva tori on ja kuinka koristeellisia erimuotoisten ja -väristen kattojen ääriviivat. Huoneessa on enemmän valoa kuin aikaisemmin ja me toteamme: tuohan se onkin ikkunan päätehtävä, päästää valoa huoneeseen. Tuossa vaiheessa tapahtuu ehkä uusi ratkaisu — verhot joko ripustetaan ikkunaan, koska ne aina ovat siinä riippuneet, tai niitä ei ripusteta. Sanottakoon kuitenkin, ettei valinta aina ole täysin vapaaehtoinen. Joskus verhot ovat välttämättömät — naapurin ikkuna on aivan vastapäätä, tai aurinko paistaa liiaksi jos ikkunapinta on suuri, tai verhot ovat niin oleellinen osa kodin sisustuksesta, ettei niitä voi jättää pois rikkomatta kokonaisuutta. Mutta aina näitä esteitä ei ole, ja silloin ennakkoluuloton emäntä jättää ikkunansa ilman verhoja.

Verhoton ikkuna tuo ruutujen toisella puolella olevan maailman lähemmäksi kotiamme, elintilamme avartuu. Mutta se saattaa myös aiheuttaa uudelleen järjestelyä seinemme sisäpuolella. Huonekasveja on ehkä lisättävä, hankittava köynnöskasvi, joka antaa ikkunallemme elävän kehyksen. Mutta tämä ei ole aina välttämätöntä. Jos ikkuna on muodoltaan kaunis, kuten pikkuruutuiset pirtin ikkunat, niin ikkunalaudan koristukseksi riittää vaikkapa pari "pelakuuta". Suuren nykyaikaisen ikkunan eteen voidaan taas asettaa värillisiä lasiesineitä, ne ovat erittäin kauniita valoa vasten ja luovat jo sinänsä tarpeeksi värikkyyttä. Jos kodissa on paljon huonekasveja ne voidaan siirtää tähän yhteen paikkaan, verhottoman ikkunan läheisyyteen, tai istuttaa pitkiin ikkunalaatikoihin, jolloin kotiin saadaan oma viheröivä keidas, joka ei kaipaa taustakseen mitään muuta kuin valoa ja taivasta kuten luonnossakin.

Useimmiten on tarpeellista peittää verhotonkin ikkuna ainakin yöksi. Tähän tarkoitukseen sopivat vanhanajan kunnon kierrekaihtimet tai olki- ja kaislakankaat, jotka vedetään ylös päiväksi. Muodissa olevat säleverhot ovat käytännöllisiä ja edukseen varsinkin uudentyyppisissä ikkunoissa.

Tuosta paljaasta ikkunasta saattaa puhaltaa uusia tuulia koko kotimme sisustukseen. Palauttakaamme muistiin vielä tuo suursiivous, josta aloitimme. Emmekö kokeneet eräänlaista helpotusta kun taulut olivat pois seiniltä ja matot ja ryijyt pihamaalla tuulettumassa? Huomasimme, että paljas puulattiamme on kaunis, että silmä lepää sileällä seinällä, että vanha pöytä pääsee oikeuksiinsa vasta ilman liinaa. Ja ennakkoluuloton kokeiluhaluinen emäntä tekee tuossa tilanteessa vielä toisenkin päätöksen; hän kiertää yhden plyyshimaton naftaliiniin ja panee toisen pöytäliinan komeroon ja jättää pari taulua pois seinältä, koska ikkuna on jo sinänsä suuri kaunis taulu. Katsellessaan tulosta hän huomaa, että sisustuksen yksinkertaistaminen on tuonut uutta viihtyisyyttä hänen kotiinsa. Senkin vuoksi kannattaa kokeilla verhotonta ikkunaa.

HERRASMAISIA PERUNA-ATERIOITA

Tässä olisi kolme peruna-ateriaa, jotka antavat mehua elämäänne:

— Keittäkää neljä suurta perunaa kuorineen suolaisessa vedessä kunnes ovat pehmeitä ja jauhoisia, noin 25 minuuttia. Kuorikaa ja leikatkaa puolikkaiksi tai neljänneksiksi ja puristakaa siivilän läpi. Pankaa paistinpannuun lisäten pari ruokalusikallista kananlientä estämään pohjaanpalamista. Kuumentakaa hiljalleen. Lisätkää puoli neljäsosa paunaa voita ja sekoittakaa hyvin. Sitten lisätkää puoli tasapäällistä teelusikallista suolaa ja juuri jauhettua valkopippuria ja sirotelkaa runsaasti oreganoa ja muutamia tippoja Worcestershire-kastiketta hämmentäen jatkuvasti. Sirotelkaa päälle hienoksi pienennettyä lehtisipulia.

— Tavallisuudesta poikkeavaa, t.s. suhteellisen harvoin nähtyä perunamuhennoksen versiota saadaksenne, jättäkää pois lehtisipuli ja muokatkaa perunankokoisia pullia hiukan rasvatun leivinpeltin päälle. Sirotelkaa jokaisen perunapullan päälle hiukan paprikaa ja ruskistakaa kevyesti hyvin lämpöisessä uunisso (375—400 asteessa) kunnes kullanruskea kuori muodostuu.

Seuraava on oikea herrojen peruna, kotoisin ranskalaisesta hotellista, maailmankuulun kokin valmistama:

— Paistakaa uunissa kuorineen neljä suurta perunaa, hyvin puhdistettuja, noin yhden tunnin, riippuen siitä minkä kokoisia perunat ovat. Kun ovat hyvin paistuneet, ottakaa pois uunista. Leikatkaa puolikkaiksi pitkittäin, poistakaa sisusta lusikalla ja muhentakaa pieneksi haarukalla. Työskennelkää sekaan hyvä annos voita. Lisätkää kaksi ruokalusikallista keitettyä kinkkua ja keitettyä valkoista kananlihaa, mieluimmin rintalihaa pieniksi neliöiksi leikattuna. Sekoittakaa sekaan noin kolme ruokalusikallista paksua kermaa ja sen jälkeen ruokalusikallinen pienennettyä cherviliä ja pienennettyä persiljaa. Maustakaa suolalla, valkopippurilla ja muskotilla. Kahden lusikan kanssa muokatkaa kananmunan muotoon voilla rasvatulla leivinlaudalla, sivellen päälle runsaasti voita ja pieneksi jauhettua Parmesan juustoa. Kaatakaa päälle vähän sulatettua voita ja ruskistakaa uunissa kunnes ovat kullanruskeita.

— Sanomalehti on ikkuna ulkomaailmaan. Siksi se on välttämätön kaikille aikaansaseuraaville ihmisille.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

Konstit ovat monet

Vaikea on Canadassa kenenkään avoimesti puolustaa sitä kun rauhallisia ihmisiä revitytetään kaduilla vihaisilla koirilla, kun naisia ja lapsia painetaan katuojaan voimakkaiden vesisuihkujen avulla; kun suuret poliisit painavat maahan kaadettua naista polvillaan kurkkuun ja kun tuhansia perustuslain takaamia oikeuksia rukouksen voimalla itselleen pyytäviä ihmisiä pidetään kuin mitäkin pahantekijöitä.

Mutta konstit on monet, sanoi entinen eukko . . .

Kun on kysymys Yhdysvaltain monopolipääoman veriruskeitten syntien puhtaaksi pesemisestä, niin silloin tulee oikeuskäsittestäkin tae ja tuki sille, että valkoihoisilla hurtilla täytyy olla "oikeus" purettaa ja revityttää mustaihoisia ihmisiä — ja sillä siisti.

Luonnollisesti tätä asiaa ei voida niin suorakantaisesti esittää. Siinä tarvitaan vähän niitä konsteja.

Niinpä eräs Canadan suomenkielinenkin lehti havaitsi, että kun ei mikään muukaan auta, niin punakauhun lietsonnalla ehkä voidaan valkoisten hurttien likaista pyykkiä pestä. Se julkaisi — tosin toisia neekerien vihollisia matkien ja lainaten propagantauutisen, minkä otsikkona komeili:

"Kommunistit saaneet hyvän propaganda-aiheen. Venäjällä tehty suuri numero Birminghamin rotuselkkauksista.

Ja varsinaisessa propagandajutussa taivastellaan:

"Neuvostopropagandan harjoittajat räikein värein kuvaavat rotuterroria Birminghamisssa . . . Moskovan radio ja Tassin uutistoimisto lähettää uutisia . . . ennenkuulumattomasta rotuvihan orgiasta."

Toisin sanoen, punaista kommunistisuutta on se, jos ihminen ei hyväksy ainakin välttämättömänä pahana tummaihoisten revittämistä vihaisilla poliisikoirilla!

Tosiasia tietenkin on, ettei kommunisteilla ole mitään yksinoikeutta inhimillisten tunteidenkaan alalla Neuvostoliiton ja muiden maiden kommunistien lisäksi on paljon muita, ei kommunisteja, jos sallitaan sanoa, jotka ovat sanoja valitsematta tuominneet ne eläimelliset teot, joihin valkoiset hurtat ovat Alabamassa turvautuneet neekereitä vastaan.

Yhdysvaltain noin 20-miljoonainen neekeriväestö on kokonaisuudessaan tuominnut sisariensa ja veljiensä vainon Alabamassa. Maailmankuulu baseball tähti, Jackie Robinson tiedoitti, että hän liittyy neekerien mielenosoituksiin, jonka tavoitteena on rotusyrjinnän lopettaminen.

Entinen raskaansarjan nyrkkeilyn maailmanmestari Floyd Patterson sanoi, että taistelu rotusyrjintää vastaan ja neekerien kansalaisvapauksien puolesta on nyt paljon tärkeämpää kuin valmistuminen uusintaotteluun Sonny Listonia vastaan.

Yhdysvaltain neekerilehdistö kokonaisuudessaan on arvostellut Alabaman eläimellisyyksien johdosta Yhdysvaltain hallituksen keinotekoista "saamattomuutta". Niinpä esimerkiksi hyvin vaikutusvaltainen neekerien lehti, Baltimore Afro-American, kirjoitti parisen viikkoa sitten:

"Yhdysvallat pystyy suojaamaan eteläkorealaiset pohjoiskorealaisia vastaan. Se lähettää sotalaivojaan taatakseen Chiang Kai-shekin turvallisuuden Formosassa; se voi toteuttaa ammuntasotaa Vietnamissa; se voi lähettää miljoonien dollarien arvosta aseita auttaakseen Intian puolustusta kiinalaisia vastaan; se voi varata pakotaivaan ja rahallista apua Castron Kuubasta paenneille tuhansille.

"Mutta se on kokonaan avuton omien kansalaistensa perustuslaillisten oikeuksien suojaamisessa poliisien raskaskätistä sortoa ja Birminghamin rotusyrjiöitä vastaan.

"Näin ainakin meille kertovat Yhdysvaltain oikeusministeriön puhemiehet. Suoraan sanoen, me emme usko sitä."

Samaan aikaan lähetti 54 yhdysvaltalaista filmitähteä, ammattiyhdistysjohtajaa jne. presidentti Kennedylle sähkeen, missä esitettiin valittelu hänen hallituksensa toimettomuudesta Birminghamin tapausten yhteydessä.

Tällainen on mitalin toinen puoli — se puoli mistä edelläviitattu suomenkielinen lehti, joka esiintyy jenkkimäisempänä kuin jenkit itse — on vaiti kuin hauta, voidakseen levittää sellaista harhakuvaa, että ainoastaan punaiset ja kommunistit sekä sosialistiset maat ovat protestoineet Birminghamin rotusortoa vastaan.

Meillä ei ole tietenkään mitään sitä vastaan, vaikka kommunisteille annetaankin täysi tunnustus ihmisoikeuksien puolustamisesta — mutta samanlainen tunnustus kuuluu käsittääksemme myös niille miljoonille ei-kommunisteille, jotka ovat Birminghamin rotuvainon ja sorron tuominneet. — [illegible]

DDRn Ampler karkasi kärkijoukosta 5. etapilla

Kosice. — (Maanantaina) — Ensimmäisen kerran tämän vuoden rauhanajon aikana ei etappivoitto ratkennut loppukiritaistelussa, vaan voittaja ilmestyi stadionille omassa yhäisessä yksinäisyydessään. DDRn Ampler, joka kahdesti tätä ennen on jo saapunut kärjessä stadionille, mutta saanut tilimurskalla päästää toiset ohitseen, kasvatti tällä kertaa Banska Bystrican ja Kosicen välillä toisiin puolen minuutin etumatkan, joka takasi hänelle etappivoiton. Amplerin aika tällä 221 km:n taipaleella oli 6,09.11. Neljän miehen kärkijoukko, johon myös Ampler alun perin kuului, hajosi lopussa muiltakin osiltaan. Toisen sijan valtasi Belgian Verhaegen ja kolmas sija meni Italian Storaille. Neuvostoliiton Tsherepovitsh putosi loppumatkalla yllättävän roimasti.

SUOMALAISET AJAJAT PUHISIVAT KIUKUSTA

Kosice — (Maanantaina) — Pääjoukon mukana maaliin saapuneet Hautalahti ja Honkanen suorastaan pursuivat kiukusta jättäessään "rattaansa" huoltopoikien huomaan. Molemmat olivat aivan poikki ja kummissaan sekä ryntäsivät välittömästi yleisletkun vilvoittavan suihkun alle.

— Huoltomme oli suorastaan alaarvoinen, huohottivat pojat saatuaan virkistävän kasteen hartioilleen. — Emme saaneet vettä loppumatkalla autostamme, koska johtajat väittivät sen olevan kiellettyä. Kaikki muut avustajat sen sijaan kiersivät tätä pykälää ja auttoivat ajajiaan sen kuin ennättivät. Moinen touhu vei väkisinkin mielen mataliaksi.

Argentinassa hallituspula

Buenos Aires. — Argentiinan presidentin Jose Maria Guidon odotetaan suunnittelevan uutta hallitusta maanantaina neuvotteluissa eri aselajien johtajien kanssa sen jälkeen kun hänen koko hallituksensa erosi sunnuntai-iltana.

Hallituksen eronpyyntö seurasi presidentti Guidon ja hänen hallituksensa siviilijäsenten jyrkkiä erimielisyyksiä ja sotilasjohtajien vaatimuksia, että neljän tärkeässä tehtävässä olevan ministerin on erottava.

Jolanda Balas ponkaisi 184

Bukarest. — Naisten korkeushypyn maailmanennätyksen haltija romanialainen Jolanda Balas teki lajinsa maailmankärkituloksen tänä vuonna hyppäämällä 184 Galatzissa Romaniassa maanantaina. Maailmanennätys on 191.

Boris Shahlin paras Italiassa

Rooma — Joukkuevoiton jälkeen Neuvostoliiton voimistelijajoukkue kilpaili italialaisia vastaan eri telineillä. Parhaimman tuloksen sai Boris Shahlin. Hän oli paras hevosella ja renkassa sekä jakoi rekillä ensimmäisen sijan Arkajevin kanssa. Tsapenko (NL) oli toisena hevosella ja Lisitski (NL) tuli kolmanneksi renkailla ja nojapuilla.

Italialaiset saivat ensimmäisen sijan vapaaliikkeissä ja telinehyppyissä joissa Menicelli osoitti suurta taitoa. Vicardi taas oli paras nojapuilla.

Italian ja Neuvostoliiton voimistelijoukkueiden ensimmäinen virallinen ottelu osoitti, että Euroopasta löytyy yhä uusia voimistelijakykyjä, jotka tarjoavat kovan kilpailun neuvostoliittolaisille. Taso on noussut huomattavasti EM-kilpailuihin ja seuraavana vuonna Tokion MM-kisoihin valmentautumisen johdosta.

Fiorentiana löi Zenithin

Moskova. — Italian ensimmäinen divisioonan jalkapallojoukkue Fiorentina voitti toisen Neuvostoliiton kiertueensa ottelun vahvaa Leningradissa Zenithin 2—1.

Puoliajan tulos oli 1—0 italialaisten hyväksi.

Yleisöä oli satakuntatuhatta.

"Vauhdittomien" hyppysäännöistä

Vastauksena sudburylaisen Karl Palomäen kysymykseen, saako vauhdittomassa pituushypyssä kilpailijan kantapäät nousta useamman kuin kerran ponnistuslaudalta lopullista hyppyä suoritettaessa, sanoo Liittotoimikunnan puolesta Paavo Vaurio mm. seuraavaa:

Sivulla 70 säännöissä on siihen pykälät. Kilpailijan jalat saavat olla missä asennossa tahansa, mutta ne saavat nousta maasta ainoastaan kerran hyppyä suoritettaessa. Verryttelessään hyppyä varten saa kilpailija vuoroin nostaa varpaitaan tai kantapäitään, mutta se on vain verryttelyä. [illegible] käsityksemme on, että hyppyä tehdessään on kilpailijan otettava perusasento ja siinä ei enää liikoja nousuja eikä laskuja saa tapahtua, muuten on suoritus "rikki".

SUURI LÄÄKÄRIKIRJA

1.138 suurta sivua — 897 tekstikuvaa — 18 värillistä kokosivun liitekuvaa — Hinta sid. $8.00

45 suomalaisen asiantuntijan suurisuuntaisen yhteistyön tulos, laajin, täydellisin ja ajanmukaisin kotimainen lääkärikirja. Loistava ja edustava lääketieteellinen teos, joka palvelee suurta yleisöä, toimien auttajana ja oppaana monimuotoisissa ruumiin ja hengen vaivoissa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

JUTUSTELUA CLINTON-HAALIN 50-V. JUHLISTA

Vancouver. — Näin jälkeenpäin on helppo kertoa miten kaikki on mennyt. Toista se oli silloin kun tapahtumat oli järjestelyn alaisina. Loppusa kiitos seisoo tavataan sanoa. Ilmojen haltija oli koko ajan hyvin suosiollinen joka osaltaan antoi juhlatuntua, sillä ilmatkin voivat sitä nostaa eli laskea. Lahjavoittotanssit onnistuivat kohtalaisesti, oli huomattavasti nuorta yleisöä ja kaikki nautivat juurikin soitosta, ainakin se siltä näytti. Onnetar suosi joitakin, ainahan ne voitot menevät osalle eikä kaikille. Parhain kiitos palkintojen lahjoittajille ja lippujen ostajille.

Lauantaina oli näytelmä "Äidin perintö" ja ennen sen alkua kunniavieraiden esittely. Veteraaneja 50 vuoden takaa oli paikalla 18 henkilöä. Heidän esittelynsä ja juhlamerkin huomiointi antoikin tilaisuudelle juhlavan tunteen. Osaston sihteeri Hilda Saari asetti juhlamerkit heidän rintaansa samalla toivottaen heidät jokaisen terve tulleeksi käden puristuksin ja lämpöisin sanoin. Parhaat näille harmaantuneille Juhlan ansioituneille veteraaneille piti osastonrahastonhoitaja Matti Saari, käyden lyhyesti läpi vuosien eri vaiheet ja sen uskon jolla nämä haalimme rakentajat olivat osoittaneet 50 vuotta sitten. Lämpöisin sanoin puhuja kuvasi kaikkea jota vieraamme herkkämielisinä seurasivat. Mainittakoon yksi heistä Siiri Puttonen. Hänet oinat polkansa kantoivat erikoistuolissa haaliin. Siinä hän, vuosien rasittama vanhus oli aivan kuin työläis-äidin symboolina, monet muistot menneiltä vuosilta teki hänetkin hyvin herkkämieliseksi.

Haalimme ensimmäisenä "kahvinkeittäjä" Hilma Ihaksi oli toinen esimerkillinen henkilö. Hän oli sairaalassa, ja kun kutsu ja tieto tuli näistä juhlista, niin ei mikään, ei sairauskaan voinut läsnäoloa pidättää. Niin, siinä ne juhlamme kunniavieraat istuivat meidän haalimme uusilla tuoleilla ja näkyä minkä tuo joukko tarjosi, on vaikea unohtaa.

Kunniavieraita oli useita "Valtojen puolelta", Sointulasta ja ympäri B.C:tä. Antti Pärnänen lähetti kirjeellisen tervehdyksen koska ei voinut saapua, samoin Katri Riksman, Liekin "Isoäiti", Julia Blomberg, Seattle Wash., (kirje).

Kalevi Juvonen myöskin tervehti tilaisuutta kirjeellisesti. Sähkösanoma-onnittelu oli Suomalaiselta veljesseuralta. Arvostamme sen erikoisena. sillä olisimme hyvin halukkaita heidän kanssaan kaikenlaiseen yhteistoimintaan kulttuuri sekä ja edistyksellisellä alalla. Alkujuhlallisuuksien jälkeen siirsimme maan näytelmää "Äidin perintö" jonka esitys meni liehuvin lipuin. Olihan ohjelman joukossa meidän parhaat voimamme. Mainittakoon nuoren Timo Meriön suoritus Paulin osalla, missä hän valloitti yleisön kertakaikkiaan. Kiitos Timo, toivomme näkevämme sinut monet, monet kerrat näyttämöllämme.

Sunnuntaina sitten olikin juhlamme sanoisimmeko pääkatselmus juhlakonsertti. Juhlakonsertin jo ennusteli, että meillä tulee runsaudellinen ohjelman nähden ja suoritettujen ohjelmanumeroiden, tulos se olikin. Kuuluttajana ja osastomme puheenjohtaja Henry Lahti, joka taidokkaasti ohjaili kaiken läpi kolmessa ja puolessa tunnissa, kahviaika siihen luettuna. Arvokaasti alettin juhla laulamalla O' Canada jossa näimme oman kuoromme tytöt sievissä sinisissä hameissaan, sekä Venäläisten kansallispukuiset laulajat. Tämä alku jo antoi juhlatuntua.

Juhlarunon esitti Hulda River Seattlesta. Hän esittää aina omaa tuotettaan, kiitos Hulda. Samoin esitti "omatekoisen" runon Englanninkielellä Ensi Myrtti, kiitos myös hänelle.

Täytyy heti alkuun mainita, että ei voida mitenkään luetella kaikkia esityksiä erikseen sillä niitä oli niin paljon. Lillian Ketola huolehti kaikella taidollaan kotoisen ohjelman säestyksestä. Lapsilta saimme nähdä kuvaelman 'Myrsky ja päivänpaiste". Äidinpäivän merkeissä, ohjaus Sirkku Meriö. Viulusoolo R. Helin, soololaulua Anni Tynjälä ja Lisi Kangas, sekä vierailijan Jenny Raunio. Joukkoesityksiä venäläisten sekakuorolta ja luonnollisesti omalta sekakuorolta jotka molemmat otettiin vastaan runsain kättentaputuksin. Varsinkin CSJn marssi ja Työläislapsen kehtolaulu lämmitti mieliä. Nuorten kiinalaisten "Nauhatanssi' sai yleisön haltijoihin, siinä oli väriä ja taitoa joka vaatii esittäjältään paljon.

Kuulimme tervehdyksen Kalastajain union ja Canadan kommunistipuolueen edustajilta. He molemmat antoivat hyvin rohkaisevia lausuntoja. Harold Pritshet lausui mm. silloin kun haalimme viettää 60 v. juhlia on meillä mahdollisesti jo sosialistinen Canada, vaikka siitä seikasta ei vielä voida sanoa mitään varmuudella, aika sen tulee näyttämään. Humoripuolesta huolehti Vilho Nyberg, esittäen kupletin ja toisen poikien avustamana. Janet Grohnin haitarisoolo oli myöskin yleisöön menevä esitys.

Minun pitää pyytää anteeksi lehtemme lukijoilta, että en voi luetella erikseen jokaista ohjelmanumeroa, senvuoksi kun jouduin olemaan hetkenpois paikalta. Veteraanien tervehdyksiä esittivät Kust Pollari Sointulasta mainiten kuinka suuri elämys on olla mukana ja ne vanhat toverit jotka hän täällä tapasi ovat aivan kuin sukulaisia, hän mainitsi. Mauno Johnson Valtojen puolelta tervehti myöskin meitä hyvin lämpöisin sanoin kaiken kukkuraksi hän lahjoitti $100.00 setelin haalin hyväksi. — Kiitos Saimme toisenkin lahjoituksen mr. X. Se oli $50.00, siis suurta vaatimattomuutta, kiitos kuitenkin täs täkin sinulle mr. X. Juhlakomitea esitteli työntekijöitään joka myöskin on paikallaan. Vika siinäkin touhussa on, että tuleekohan kaikki mainittua, esimerkiksi kahvinkeittäjä, kuka hikoili enempi kuin hän? No eipä sillä väliä, "Kissa kiitoksella elää, Koira pään silityksellä." Sanalla sanottuna paljon tässä touhussa oli "työtä" kuitenkin kaikki meni hyvin ja voitto yhteistoiminnalle kaikin heikkouksineen jos niitäkin liene ollut? Henry teki loppuvedon jonka oli laatinut Yrjö Mutta. Ohjelma lopetettiin kuoromme laululla "Tuule tuuli leppeämmin". Yleisöä oli jokaisessa tilaisuudessa runsaasti, joka seikka oli omiaan antamaan uskoa tulevaisuuteen.

Lausunkin lopuksi kiitoksen jokaiselle joka tavalla tai toisella auttoi juhlamme onnistumista. Kiitos ennenkaikkea yleisölle. Ja teille rakkaat haalimme rakentajat kaikkea mahdollista hyvää elämänne kaikissa vaiheissa. Kiitos työstänne esiraivaajat.

Vieläkin vain juhlaterveisin.

— M.S.

Bakr muodosti uuden hallituksen

Beirut. — Kenraalimajuri Ahmed Hassan Bakr, joka erosi Irakin pääministerin tehtävistä viikko sitten lauantaina, on muodostanut uuden hallituksen, ilmoitti Bagdadin radio varhain maanantaiaamuna.

Entinen hallitus, joka nimitettiin viime helmikuussa Kassemin vallasta syösseen vallankumouksen jälkeen, oli Baath-puolue-enemmistöinen ja se kannatti voimakkaasti presidentti Nasseria.

Hallitus jätti eronpyyntönsä muutamia tunteja sen jälkeen kun Irakin ja Egyptin kanssa liittovaltion muodostavan Syyrian hallitus oli eronnut. Syyriassa ei vielä ole muodostettu uutta hallitusta.

Kenraali Bakrin ilmoitetaan sanoneen sunnuntaina, että Irakin liittyminen Yhdistyneeseen Arabitasavaltaan oli uusi vaihe Irakin vallankumouksessa, joka vaatii "uutta pohjaa valittaessa uusi, asianmukainen hallitus".

Zielinski 10,3

Varsova. — Puolalainen pikajouksija Andrzej Zielinski saavutti tiistaina Varsovassa järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa 100 metrillä ajan 10,3 ja 200 m:llä 21,0.

NLn marsalkka Vasili Tshuikov:

Ennen voiton laukauksia — muistelmia Berliinistä

Vuoden 1945 huhtikuun 30. päivän vastaisena yönä 79. kaartindivisioonan 220. ampujarykmentin lipunkantaja, kersantti Nikolai Masalov toi rykmentin lipun Landwehrkanavan lähettyville. Hänen mukanaan saapui paikalle kaksi apumiestä. Berliinin valloitushyökkäys jatkui seitsemättä vuorokautta. Kaakosta hyökkäävät 8. kaartinarmeijan yksiköt olivat tunkeutuneet Tiergartenin muurien, Berliinin sotilasvaruskunnan päälinnakkeen välittömään läheisyyteen. Täällä (Tiergartenissa) sijaitsi Hitlerin esikunta, josta käsin hän apulaisineen yhä pakotti joukkojaan jatkamaan järjetöntä verenvuodatusta.

Esteenä pääsylle Tiergartenin keskustaan etelästä käsin oli Landwehr-kanava, ja sen jyrkät betoniseinämät. Sillat ja niiden lähiympäristö olivat tiheästi miinoitetut ja niitä suojattiin tiiviillä konekivääritulella. Tämä vaikea ja vaarallinen este oli ylitettävissä vain yhtenäisellä ja rajulla rynnäköllä. Landwehr-kanavalta valtakunnan kansliaan, jonka maanalaisissa suojissa Hitler piileskeli, ei ollut enää kilometriäkään! Sen vuoksi tänne oli tuotu kaartin lippu, jonka punaiselle kankaalle oli koruommeltu suuren Leninin muotokuva. Tämän lipun suojassa kaartilaiset olivat kulkeneet pitkän taipaleen Volgalta ja valmistautuivat nyt kaikkein vaikeimpaan rynnäkkööh. Nyt elämä tuntui satakertaisesti rakkaammalta kuin sodan alussa. Mutta he olivat valmiit ryntäämään eteenpäin säälimättä elämäänsä, lopettaakseen sodan Euroopassa ja ilahduttaakseen kotimaatansa uutisella: Berliini on valloitettu!

Tällä rintamalohkolla valtakunnankansliaa puolustivat Adolf Hitler Leibstandart-erikoisprikaatin pataljoonat. Prikaatia komensi Hitlerin uskollinen palvelija, kiihkeä natsi Moncke. Hän ei säästänyt miestensä verta. Hänen joukkoihinsa oli valittu 180 cm:n pituisia, hyvin ravittuja terveitä miehiä, joilla oli arvokkaat sukujuuret — ristiretkeläisten, preussilaisten junkkereiden, Bismarckin ja Ludendorffin sotijoiden, Saksan imperiumin ristiritareiden jälkeläisiä.

Sodan tässä vaiheessa heillä oli vain yksi tehtävä: "Estäkää venäläisten paholaisten pääsy Führerin luo, tuhotkaa heitä kaikin voimin, niittäkää konekivääreillä kuin heinää. Perääntyä ei saa, perääntyminen tietää kuolemaa, kuolemaa oman käden kautta, kuolemaa muuria vasten Führerin tahdosta. Ammuttuja ei haudata eikä korjata pois". Näin sanoi Moncke lähettäessään pataljooniaan Landwehr-kanavan puolustuslinjalle.

Samaan aikaan neuvostokaartilaiset alkoivat siirtyä hyökkäyslinjaan pieninä ryhminä ja yksitellen. Jonkun tehtäväksi tuli uida kanavan yli kenttävarusteiden kera, jonkun piti rohkealla syöksyllä ylittää luotisateessa miinoitettu silta ja hakeutua asemiin ensimmäisen rakennuksen suojassa kanavan toisella puolella. Sen jälkeen heitä ei enää voitaisi pidättää, vaan he etenisivät vaurioituneiden talojen ja kellarien kautta.

Rynnäkön aloittamiseen oli aikaa yli kaksi tuntia. Aamun koittaessa tuli hiljaisuus kuin myrskyn edellä, levoton, jännittynyt. Ja odottamatta, tämän melkein aavemaisen savun ja pölynsekaisen hiljaisuuden ja palavien hyökkäysvaunujen rätinän lävitse alkoi Berliinin pääkadulta Potsdamer Strasselta kuulua lapsen itkua. Ääni kuului kuin maan alta, kumeana ja vaativana. Itkevä lapsi toisti yhtä samaa ymmärrettävää sanaa: Mutter, Mutter. Saksalaiset konekiväärimiehet koettivat tukahduttaa tuon äänen pitkillä sarjoilla. Konekiväärien rätistessä lapsi vaikeni kuin odottaen jotakin ja huusi sitten uudelleen äitiään. Mistä ääni tuli, oli vaikea määritellä. Saksalaisilla konekiväärimiehillä oli panoksia niukalti ja pian he luopuivatkin taistelemasta lapsen ääntä vastaan. Silloin kävi ilmi, että hän itki sillan alla.

— Taitaa olla kanavan toisella puolella, sanoi kersantti Masalov, joka oli kuullut lapsen äänen toisia aikaisemmin.

Muutaman minuutin kuluttua Masalov jätti lipun varamiehensä hoitoon ja saapui komentajan luokse:

— Saanko luvan pelastaa lapsen, tiedän missä hän on . . .

Ryömiminen kohti siltaa oli vaarallista. Sillan edustalla oleva aukio oli konekiväärien ja automaattitykkien tulituksen alainen puhumattakaan asfaltin alle asetetuista miinoista ja muista räjäytyslaitteista.

Kersantti Masalov ryömi eteenpäin asfaltilla piiloutuen räjähtäneiden miinojen ja ammusten kyntämiin mataliin syvennyksiin. Hän ryömi kaartilaisten nähden yli koko miinoitetun kadun tunnustellen kämmenellään asfaltin jokaista halkeamaa. Kun hän oli onnistunut ylittämään rantakadun ja suojautumaan konekiväärituIelta kanavan betoniseinämän taakse, lapsi alkoi uudelleen huutaa äitiään, levottomana ja vaativaisena. Vaikutti siltä, että lapsi suorastaan hoputti Masalovia. Konekiväärit alkoivat jälleen rätistä. Masalov ei tuntunut kuulevan sitä lainkaan. Hän nousi pystyyn. Voimakas, kookas ja harteikas siperialainen, "Kunnia" ja "Punainen Tähti" kunniamerkkien omistaja.

Tämän sotilaan taistelutaival sisälsi 8. kaartinarmeijan koko taistelutien. Hänet kutsui armeijaan Kemerovin alueen Tisulin sotilaspiirin komennuskunta muodostettaessa 62. armeijaa. Hänen, kuten kaikkien muidenkin tämän armeijan sotilaiden, osaksi tuli olla mukana saksalaisten iskujen päälinjalla Volgalla. Nikolai Masalov taisteli Mamajevin kukkulalla rivimiehenä ja myöhemmin Pohjois-Donetsin rintamalla hänestä tuli konekiväärimies. Dnjepriä ylitettäessä hän komensi sotilasosastoa, Odessan valtauksen jälkeen hänestä tuli komendanttijoukkueen komentajan apulainen, Dnjestrin alueella hän haavoittui ja neljä kuukautta myöhemmin Visla-jokea ylitettäessä hän haavoittui uudelleen. Mutta hän pysyi yksikössään ja koko matkan Vislalta Oderille hän kulki pää siteissä rykmentin lipun rinnalla. Voimakas, kestävä ja rohkea kaartilainen. Zlovskin kukkuloiden valtauksen alkuvaiheessa hän riensi rykmentin lippu käsissään rintaman kärkipäähän ja yhtenä ensimmäisistä ryntäsi hyökkäykseen vihollisen linnakkeita vastaan.

Eivät kuulat eivätkä sirpaleet pystyneet pysäyttämään häntä aina Tiergartenin muureille asti. Hän kulki eteenpäin rynnäkköjuokkojen perässä, milloin ryömien, milloin nopein syöksyin kohti Berliinin keskustaa. Ja nyt, kuullen selvästi lapsen itkun, hän nousi seisomaan.

Konekiväärit tulittivat, tykit jyskyivät. Ne olivat meidän omia konekiväärejämme ja tykkejämme, jotka odottamatta käskyä avasivat oma-aloitteisesti vastatulen. Masalov heittäytyi kanavan kaiteen yli. Saksalaisetkin konekiväärimiehet lopettivat tulituksen. Henkeään pidätellen kaartilaiset odottivat lapsen äännähdystä. Mutta lapsi oli hiljaa. Odotettiin puoli tuntia, tunti. Ei itkua eikä huutoa. Vaikutti siltä, että Masalov oli ottanut aivan turhan riskin eikä kukaan enää uskonut, että sillan alla oli lapsi, koska se oli hiljaa. Ja tavallaan kuin pettymystä välttääkseen muutama kaartilainen, keskenään sopimatta, valmistautui syöksymään sillan alle katsoakseen mitä siellä tapahtui. Silloin he kuulivat huudon: — Huomio!

Se oli Masalovin ääni.

— Suojelkaa minua tulella. Lapsi on mukanani. Konekivääri on oikealla pylväsrakennuksen parvekkeella. Tukkikaa sen suu!

Tuolloin tykkistöpäällikkö, armeijankenraali Pozharski oli jo ehtinyt antaa käskyn:

— Valmiit . . . Tulta!

Tykit ja kranaatinheittimet aloittivat tykistövalmistelun lopullista hyökkäystä varten. Tuhannet kranaatit tavallaan suojasivat neuvosto kersantin ulospääsyn kuoleman vyöhykkeeltä sylissään kolmivuotias tyttönen. Tämän tytön äiti oli kuollut sillan alla saatuaan kuolettavan haavan selkäänsä: hän oli ilmeisesti yrittänyt paeta Tiergartenista ja pelastaa lapsensa, mutta Moncken pedot avasivat tulen häntä kohti. Pelastaessaan lastansa hän suojautui sillan alle ja kuoli siellä.

Muutaman minuutin kuluttua kersantti Masalov oli jo rykmentin lipun vieressä valmiina hyökkäykseen. Hän olisi voinut kulkea tämä tyttönen sylissään, joka oli painautunut hänen rintaansa vasten, kuin kantaen tulevan Saksan lippua, mutta ei voitu olla varmoja siitä, olisivatko nuo Adolf Hitlerin prikaatin raivopäät säästäneet tätä tyttöstä, koska heille oli yhdentekevää hänen kohtalonsa kuten heille oli yhdentekevää koko Saksankin kansan kohtalo.

Neuvostoliitto kävi oikeudenmukaista vapaussotaa. Se puolusti sosialismin saavutuksia ja suojasi viholliselta sosialistista isänmaataan, kaikkien työtätekevien tukea ja toivoa, ja samalla se tuki Saksan kansaa sen pyrkimyksissä vapautua hitleriläisten pyöveleiden vallasta. Me tulimme Saksaan vain yhdessä tarkoituksessa :vapauttamaan Eurooppa ruskeasta rutosta ja vakiinnuttaaksemme rauhan Eurooppaan ikuisiksi ajoiksi.

Tämän päämäärän saavuttamiseksi myös Berliinin valtauksen loppurynnäkössä meidän sotilaamme eivät tunteneet pelkoa. He kulkivat rohkeasti ja päättävästi eteenpäin. Pitkä ja vaikea oli matka Berliinin. Monet kotimaan uskolliset patrioot tit jäivät tuolle tielle. Sitä kipeämpää oli kestää menetyksiä pälvinä, jolloin hyökättiin hitleriläisiä varustuksia vastaan Saksan pääkaupungin keskustassa, jonne kaikilta rintamalohkoilta ja varsinkin länsirintamalta, amerikkalaisten ja englantilaisten nenän alta, keskitettiin kolmannen valtakunnan taistelukykyisimpiä sotajoukkoja.

Pidämme suuressa arvossa sitä osuutta, joka Elbellä kohdanneilla armeijoilla oli liitttoutuneiden yhteisessä taistelussa. Mutta historiallinen totuus on, että Berliinin valtauksen aikana sen ympärillä ei sadan kilometrin säteellä ollut yhtään aseistettua amerikkalaista, englantilaista tai ranskalaista sotamiestä, lukuunottamatta sotavankeja, jotka me vapautimme. Tästä syystä ovat täysin perusteettomia USA:n Englannin ja Ranskan hallitusten vaatimukset saada erikoisoikeuksia Berliinissä. Ne eivät osallistuneet Berliinin valtaukseen. Ne saapuivat sinne toteuttaakseen Saksan antautumisen ehtoja, ja noiden ehtojen tultua täytetyiksi Berliinin miehityksen olisi pitänyt päättyä jo aikoja sitten.

Esimerkkinä uskollisuudesta liittoutuneiden asialle on Berliinissä olevien neuvostojoukkojen päällystön käyttäytyminen. Antautumissopimus allekirjoitettiin neljän liittoutuneen suurvallan edustajien taholta toukokuun 8. päivänä. Todellisuudessa Saksa antautui heti kun Berliini oli vallattu, proletariaatin kansainvälisenä päivänä, toukokuun 1. päivänä 1945.

Näin se tapahtui:

Ratkaiseva hyökkäys Tiergarteniin pakotti vihollisen nostamaan valkoisen lipun. Avainasemat olivat jo meidän käsissämme. Olisimme voineet pysähtymättä saavuttaa tavoitteen, mutta joukkomme käsitivät vihollisen valkoisen lipun armonpyynnöksi. Tuli lopetettiin, ja toukokuun 1. päivänä kello 3 aamulla 8. kaartinarmeijan komentopaikalle saapui Saksan armeijan pääesikunnan päällikkö, kenraali Krebs. Hän ilmoitti Hitlerin tehneen itsemurhan ja jätti minulle kirjeen, jossa hän pyysi neuvostopäällystöä lopettamaan väliaikaisesti sotatoimet perustan luomiseksi Saksan ja Neuvostoliiton rauhanneuvotteluille.

Noudattaen neuvostohallitukselta saatuja ohjeita ilmoitimme kategorisesti, että sotatoimet lopetetaan vasta täydellisen ja ehdottoman antautumisen jälkeen. Saavuttamatta tarkoitustaan Krebs palasi takaisin esittääkseen raportin Göbbelsille.

Toukokuun 1. päivän yöllä saatiin kuulla, että Göbbels ja Krebs tekivät itsemurhan ja sen jälkeen, kuten kertoivat saksalaiset yliloikkarit, pakeni tai surmattiin pakoyrityksen aikana Bormann. Näin päättivät elämäntiensä kolmannen valtakunnan johtajat.

Toukokuun 1. päivän yöllä ja toukokuun 2. päivän aamulla kymmenet tuhannet fasistisotamiehet alkoivat itse antautua vangeiksi. Toukokuun 2. päivän aamulla komennuspaikalleni saapui Berliinin varuskunnan päällikkö, kenraali Weidling. Hän antoi virallisen antautumiskäskyn, jolloin antautuminen oli jo täydessä käynnissä. Hänen käskyään eivät noudattaneet SS-joukot, jotka vartioivat valtakunnan kansliaa, mutta kello 11 mennessä päivällä nekin antautuivat. Hitlerin hallituksen kymmenet virkamiehet tulivat ulos maanalaisesta valtakunnankansliasta ylös nostetuin käsin.

Näin päättyi sen hallituksen olemassaolo, jonka johtajat yrittivät toteuttaa houreita maailmanherruudesta. Meidän maailmanhistoriallinen voittomme fasismista ei ole yksinomaan 18 vuotta vanha maineikas menneisyys. Se on suurenmoinen voitto, jonka seuraukset tulevat vielä kauan vaikuttamaan maailman historian koko kulkuun. Vuosisatoja tulee elämään muisto sotilaista, jotka kaatuivat taistelussa hitleriläisiä valloittajia vastaan. Vuosisadat kuluvat, ja lännen ja idänkin ihmiset tulevat käymään Berliinin Treptovin puistossa neuvostosotilaiden muistopatsaan luona, lasta sylissään pitävän jättiläisen, Saksan demokraattisten voimien tulevaisuuden symbolin luona. Neuvostosotilas suojelee Euroopan rauhaa miekalla, joka on laskettu fasistihakaristin päälle. Tämä on rauhan sotilas, eikä hänen miekkansa uhkaa ketään, vaan muistuttaa siitä, mikä odottaa maailmanherruuden tavoittelijoita, jotka haaveilevat sotaretkestä itään. Huonosti käy sille, joka pakottaa hänet kohottamaan rankaisevan miekkansa.

Neuvostokansa ja sen asevoimat tekevät kaiken mahdollisen säilyttääkseen saavutetun rauhan sekä lujittaakseen sen perustaa moniksi vuosiksi, ikuisiksi ajoiksi. — APN.

TULn nyrkkeilijät hävisivät 7—3

Bukarest. — Suomen TULn ja Romanian Metalul joukkueen välinen ystävyysottelu nyrkkeilyssä muodostui erittäin jännitystäyteiseksi ja tasapäiseksi kamppailuksi, jonka kotiyleisön kiivaasti innostamat romanialaiset voittivat 7—3. Ottelut kehässä muodostuivat erittäin tasaväkisiksi, siitä osoituksena se, että kaikkiaan 5 ottelua ratkaistiin 2—1 tuomioin.

NL löi Ranskan ja pääsi loppusarjaan

Sao Paolo. — Viime olympiakisojen koripalloilun kaksi huippumaata, Yhdysvallat ja Neuvostoliitto, ovat selviytyneet Brasiliassa pidettävien MM-kisojen loppukierroksille.

Italia, Puerto Rico ja Jugoslavia ovat myös selvinneet loppuotteluihin jokaisen voitettua kaksi ryhmäottelua.

Sudbury täyttänyt ja ylittänyt tavoitteensa vakituisten ilmoitusten hankinnassa

Viime tammikuun lopussa pidetty yhtiökokous hyväksyi, että toukokuu omistetaan uusien vakituisten, kerran viikossa tai kaksi kertaa kuukaudessa julkaistavien ilmoitusten hankinnalle.

Tähän mennessä on **SUDBURYSTA HANKITTU 12½ TUUMAA** vakituisia ilmoituksia, tavoitteen ollessa 10 tuumaa. Mutta mitä on saatu aikaan Torontossa, Port Arthurissa, Kirkland Lakella, South Porcupinessa, Timminsissä, Vancouverissa ja monella muulla paikkakunnalla? Tähän mennessä ei edellämainituilta paikkakunnilta ole vielä tullut uutta vakituista ilmoitusta.

Toverit, asiamiehet, pistäkääpä toimeksi seuraavan kahden viikon aikana! Mikä paikkakunta on seuraava, joka täyttää ja ylittää tavoitteensa? — Konttori.

Yhdeksäntoista vuoden ikäinen Diane Carter South Burnabysta, B.C., on nimitetty rodeo-kuningattareksi Cloverdalen rodeossa, joka alkaa tk. 18 pnä ja jossa esitetään kaikkea karjapaimenten elämään liittyviä vaiheita ja kilpailuja. — TNS-kuva.

Nainen lensi

Brisbane. — Betty Miller sai raikuvat suosionosoitukset osakseen 3,000 katsojalta hänen suoritettuaan ensimmäisenä yksinlennon Tyynen meren ylitse lännestä itään.

KIITOS

Sydämellinen kiitos teille, ystävät, kun tulitte tervehtimään minua täyttäessäni 77 vuotta. Kiitän lahjoista, rahasta, ruusuista ja muista kukista, kaakuista, kahvista ja onnittelukorteista.

Teitä kaikkia toverillisesti kiittäen,

OLIVIA TOLVANEN
48 CLEVELAND ST.,
TORONTO 7, ONT.

Hankkikaa itsellenne hyvä kirja!

UUSIA ROMAANEJA SAAPUNUT KIRJAKAUPPAAMME

Leo Tolstoi:

ANNA KARENINA

Kaksi osaa — Yhteensä 919 sivua — Hinta sid. $5.50

Leo Tolstoin mahtavista roomaneista "Anna Karenina" on ehkä eniten luettu ja eniten ihailtu. Sen täysin nykyaikainen mutta samalla eräällä tavalla ajaton ihmiskuvaus kuuluu hienoimpaan, mitä maailmankirjallisuudella on esittää.

A. E. Järvinen:

VIIMEISELLÄ VEDENJAKAJALLA

283 sivua — Hinta sid. $3.25

Tämä teos on A. E. Järvisen, armoitetun Lapin-kuvaajamme, kypsintä satoa, vaikuttava sekä sisällöltään että sanonnaltaan. Kirjoittaja tuntee olevansa "viimeisellä vedenjakajalla", jonka taakse useimmat hänen vanhoista erätovereistaan ovat jo siirtyneet. Kaikki on tyyntä ja kirkasta, hiljaisen, erämaassa koetun elämänviisauden sävyttämää.

Vera Henriksen:

HOPEAVASARA

324 sivua — Hinta sid. $3.50

HOPEAVASARA vie lukijan kesyttömien viikinkien mahtikaudelle, aikoihin, jolloin norjalaisten ryöstöretket suuntautuivat kauas merentakaisiin maihin, jolloin hurjilla juomingeilla juhlittiin voitokkaita kotiinpalaavia. Se oli miesten elämää — naiset pitivät yllä taloja, synnyttivät ja kasvattivat lapsia.

Ritchie Calder:

EILEN, TÄNÄÄN, HUOMENNA

IHMISEN LUOMA MAAILMA

354 sivua — Hinta sid. $5.25

KIRJASSA ON RUNSAS KUVITUS

Jossakin, jolloinkin, historian hämärässä, ihminen voitti salamaa kohtaan tuntemansa pelon ja korjasi talteen palavan kekäleen, joka teki hänestä tulen herran . . . 20. vuosisadan kuutena ensimmäisenä vuosikymmenenä ihminen on ottanut enemmän ja pitempiä edistysaskeleita kuin niitä edeltäneinä 60,000 vuotena. Hän on kurkotellut kohti kuuta ja aurinkoa ja kutistanut taivaankappaleensa niin pieneksi, että hänen valmistamansa kone pystyy sen tunnissa kiertämään.

Kirjassa ei käsitellä ainoastaan menneitä kulttuureja, vaan myös ihmiskunnan nykyisin saavuttaman kehitysasteen vaatimuksia ja tulevaisuuden mahdollisuuksia.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Company Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA TYÖN PUISTOSSA

KOLMEN HUONEEN YLÄKERRAN asunto vuokrattavana Työn Puistossa kivitalossa. Ihana ja kaunis paikka asua. Vuokra $45.00 kuukaudessa, johon sisältyy vapaa sähkö ja sauna. Voi muuttaa asumaan heti. Kysykää: Mrs. Anja Kässinen, Työn Puisto, 1742 Paris St., Sudbury, puhelin 673-7209. (14-16-18)

VUOKRATTAVANA

KAKSI 2-HUONEEN APARTMENTTIA vuokrattavana, vuokra $35.00 kuukaudessa. Kysykää: 36 Alder St., Sudbury, puhelin 673-9054. (14-16-18)

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

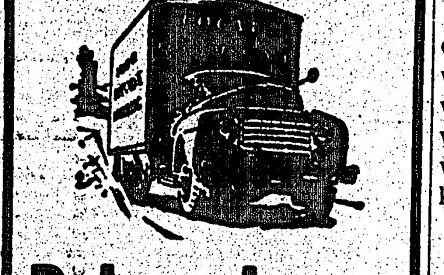

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Visan ja Alertsin nuoren kaartin järjestämä "variety-show", missä on vaihteleva ja hauska ohjelma, sekä lopuksi luonnollisesti tanssia, on Finnish-haalilla tänään, perjantaina, toukokuun 17 pnä kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous Finnish-haalilla tiistaina, toukok. 21 pnä kello 7.30ill. Johtokunnan kokous tuntia aikaisemmin, siis 6.30.

Melody-orkesteri vierailee Wanupissa lauantaina, toukokuun 25 päivänä. Ohjelmatilaisuuden päätyttyä tanssitaan orkesterin tahdissa.

Visan kokous Wanupin haalilla tiistaina, toukokuun 21 päivänä, klo 7.30 illalla.

Alertsin ja Visan yhteinen kokous Sudburyssa Finnish haalilla torstaina, toukokuun 23 pnä, kello 7.30 illalla.

Melody-orkesteri harjoittelee maanantaisin kello 7 ill.

Kevätkauden viimeinen hauska bingotilaisuus Finnish-haalilla torstaina, toukok. 30 pnä kello 7.30 ill.

Melody-orkesterin vierailumatka Wanupissa 25 pnä

Pitääpä vielä muistuttaa, jos nimittäin on jäänyt huomioimatta viime tiistain lehdestä ilmoitus, että Melody-orkesteri suunnittelee ohjelmatilaisuutta Wanupin haalille ensi viikon lauantaiksi toukokuun 25 päiväksi.

Ohjelmassa tulee olemaan soittoa — laulua — ja tanssiesityksiä ja loppuilta pistetään jalalla koreasti orkesterin soiton tahdilla. Toivomme runsasta yleisön kannatusta, siis tervetuloa.

Bingotilaisuus Long Lakella toukok. 22 pnä

Long Lake. — Osastomme päätti viime kokouksessaan, että pidetään reilut bingopaartit Demokraattisten Naisten maailmankongressiin lähetettävän edustajamme matkakulujen rahoittamiseksi. Mainittu konferenssi pidetään tänä kesänä Moskovassa.

Ja nämä bingopaartimme ovat toukokuun 22 pnä, Ida Tuokon asunnolla alkaen kello 7 ill.

Toivomme silloin runsasta osanottoa, ei ainoastaan Long Lakelta, vaan myös edempää. Samoin bingovoitot ovat tervetulleita. Siis keskiviikkona tk. 22 pnä kello 7 ill. tavataan Idan luona. Tervetuloa, kaikki. — Riikka.

TILATKAA VAPAUS!

MOORE'S Esso Service
Huolellinen autopalveluasema
Atlas autorenkaita, akkuja ja varusteita — Expertti autopesua
PUHELIN 674-6986
Lorne ja Walnut kat. kulm.
Sudbury

Palvelukseen halutaan suomen- ja englanninkielen täydellisesti hallitseva
KONTTORIMIES
jolla on kirjanpidosta ainakin auttavat tiedot ja kokemusta yleisestä konttorityöstä. Aikaisempi toiminta tuontikaupan alalla katsotaan hakijalle eduksi.
Hakemukset pyydetään lähettämään osoitteella:
SUDBURY MINING EQUIPMENT CO.
BOX 1045, SUDBURY, ONTARIO
(16-18)

AJANKOHTAINEN, AISTIKAS JA ARVOKAS JULKAISU
VAPPU 1963
on nyt saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan kirjakaupastamme. Painettu hyvälle paperille, kaksivärinen kansikuva ja runsas kuvitus.
48 SIVUA — HINTA $1.00
Lähetetään myös Suomeen samalla hinnalla.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY ONTARIO

KAUPUNGINHALLINTO ETSII LISÄTULOJA

Kaupunginvaltuuston 3-henkinen komitea menee kirjuri-rahastonhoitaja P. H. Murphyn ja kaupungin insinöörin T. L. Hennessyn avustamana Ontarion maakuntahallituksen puheille siinä mielessä, että saataisiin lisätuloja kaupungin yhä kireämmäksi tulevan taloustilanteen huojentamiseksi.

Tiistai-iltainen valtuuston kokous valtuutti pormestari Bill Elliksin nimittävän avukseen kaksi muuta jäsentä tähän erikoiskomiteaan.

Kontrolleri Jack Hawkins sanoi puheenvuorossaan, että tilanne on kypsä tällaisen anomuksen esittämiseksi. Hän sanoi maakuntahallituksen suorittavan tutkimuksia liitospäätöksien seuraamuksista. Tähän sisältyy myös Sudbury, koska McKim ja muita alueita liitettiin jokin aika sitten Sudburyyn.

Kontrolleri Hawkins ilmaisi mielipiteen, että mikä tahansa maakunnalliseen kaivosalueen tehtävä muutos vaatisi huomattavan paljon aikaa. Mutta kaupungin edessä on välittömästi aina paheneva finanssitilanne, mikä perustuu liitospäätökseen.

Viitaten niihin moniin tehtäviin, mitä kaupungissa pitäisi suorittaa, kontrolleri Hawkins sanoi, että kaupunginhallinnon joidenkin jäsenten mielissä on lähes $17,000,000 arvosta toivottavia rakennusuunnitelmia, joita ei kuitenkaan nyt vallitsevan tilanteen takia voida toteuttaa. Esimerkkinä hän mainitsi uuden palokuntatalon ja poliisiaseman rakentamisen, joita ei kuitenkaan voida nyt toteuttaa. Hän viittasi siihen, että kaupungin talousarviossa on tätä vuotta varten varattu ainoastaan $50,000 maanostoa varten mikä on "auttamattoman pieni summa kun huomioidaan se, mitä odotetaan ja mitä pitäisi tässä yhteydessä tehdä".

"Minun käsittääkseni meidän ei tulisi lainkaan kainostella mennessämme Torontoon apua pyytämään, hän selitti.

Valtuusmies E. Proulx sanoi rahan haaskaamiseksi sitä, että asiaa edistämään lähetetään Torontoon 3 valittua edustajaa ja 2 hallinnollisten departmenttien päämiestä. Kontrolleri Grace Hartman kannatti häntä.

Valtuusmies Neil Birney sanoi, että tässä on kysymys sellaisesta valtuuskunnasta, jonka lähettämisen esteenä ei saa olla rahakysymys. "Olisi suuri virhe yrittää säästää pennejä tässä yhteydessä", hän selitti.

Vielä ei ole tiedotettu, ketä pormestari Ellis on valtuuskunnan jäseniksi nimittänyt.

Ranskan k-puolue tukee N-liittoa

Pariisi. — Ranskan kommunistisen puolueen keskuskomitean täysistunnossa kuultiin Ranskan kommunistisen puolueen varapääsihteerin Waldeck Rochetin selostus Ranskan ja Neuvostoliiton kommunististen puolueiden edustajien tapaamisen tuloksista sekä kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyyden kysymyksistä.

NKPn edustajien tapaaminen vahvisti molempien marxilais-leniniläisten puolueiden käsitysten samanlaisuuden kaikissa esillä olleissa kysymyksissä, korosti Rochet. Tapaaminen edisti ystävyyden ja keskinäisen luottamuksen lujittumista, jotka ovat aina vallinneet Ranskan ja Neuvostoliiton kommunististen puolueiden keskinäisissä suhteissa. Ranskan kommunistinen puolue hyväksyy täysin NKPn XX ja XXII puoluekokousten teesit, joilla on yleismaailmallinen merkitys.

— Olemme täysin samaa mieltä toveri Hrushtshevin kanssa siitä, että lämpöydinasesodan vaaran edessä on aina mahdollinen vaihtoehto yhteiskuntajärjestelmiltään erilaisten valtioiden rauhanomainen rinnakkainolo, sanoi Rochet. — Siksi me olemme täysin yhtäpitäväisiä vuoden 1957 ja 1960 julkilausumien kanssa siitä, että kommunistien tärkein tehtävä on taistelu rauhan puolesta. Tämä taistelu on muodostunut perusehdoksi taistelussa sosialismin puolesta.

Elämme kapitalismista sosialismiin siirtymisen yleismaailmallista aikakautta, jatkoi Rochet. Toimimalla työläisten ja demokraattisten voimien yhdistämiseksi taistelussa yksilövallan poistamiseksi ja demokraattisten uudistusten puolesta voidaan merkittävästi laajentaa mahdollisuutta siirtyä vastaisuudessa sosialismiin rauhanomaista tietä mobilisoimalla voimat, jotka kykenevät pakottamaan monopolistisen suurporvariston antamaan periksi ilman tultua eristetyksi. Tämän vuoksi Ranskan kommunistinen puolue tukee vasemmistovoimien yhtenäisyyttä.

Alustuksensa loppuosassa Waldeck Rochet puhui kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyydestä sekä kommunististen ja työväenpuolueiden edustajien neuvottelusta.

Kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyys on kaikkein tehokkain ja välttämättömin ase taistelussa imperialismia vastaan ja rauhan säilyttämiseksi. Se on myös tae demokratian ja sosialismin voitolle koko maailmassa, Rochet sanoi. — Tästä syystä olemme hyväksyneet Neuvostoliiton kommunistisen puolueen aloitteen julkisen polemiikin lopettamiseksi ja edellytysten luomiseksi kaikkien kommunististen ja työväenpuolueiden kansainvälisen neuvottelun koolle kutsumiseksi. Neuvottelun tehtävänä on yhtenäisyyden lujittaminen marxismin ja leninismin suurten periaatteiden pohjalla.

— Puolustaessaan kansainvälisen työväenliikkeen kysymyksissä kantaa, joka vastaa Neuvostoliiton kommunistisen puolueen ja kommunististen ja työväenpuolueiden ehdottoman enemmistön kantaa, puolueemme menettelee näin siksi, että nämä kannat vastaavat rauhan sekä Ranskan työväenluokan ja kansainvälisen kommunistisen liikkeen etuja.

SOTILASMENOT AIHEUTTAVAT VAJAUKSEN BONNIN BUDJETTIIN

Berliini. — Bonnin liittopäivillä jatkettiin viime torstaina vuoden 1963 talousarvion käsittelyä. Sen päivän pääteemana olivat puolustusmenot, joita hallitus esitti korotettavaksi viime vuoteen verrattuna 2 miljardista eli 16,5 miljardista D-markasta 18,4 miljardiin markkaan. Tämä merkitsisi varustelumenojen kohoamista 13 prosentilla edellisen vuoden budjettiin verrattuna ja siksi tunsivatkin hallituksen edustajat lievää levottomuutta talousarvion tämän pykälän käsittelyn kohdalla.

Käsiteltävänä oleva talousarvio nousee ennätysmäiseen mammuttisummaan eli 57,8 miljardiin Dmk:aan. Budjetin loppusumma ylittää miljardilla viime vuoden syksyllä tehdyt ennakkoarviot ollen 4,4 miljardia viime vuoden talousarvion loppusummaa suurempi. Tuntuvin on korotus varustelumenojen kohdalla. Näiden menojen lisäämisen johdosta osoittaa liittotasavallan budjetin loppusumma nyt ensi kertaa 2 miljardia vajausta, joka summa koottaneen 35,40 prosentilla korotettavan liittovaltioveron avulla. Tämän johdosta on Bonnin hallitus asettanut päiväjärjestykseen myös valtiokoneiston uudesta tulo- ja omaisuusverolaista.

Vapaiden demokraattien edustaja Dahlgrün korosti, että kaikki budjetissa esitetyt menoerät — kuten Länsi-Berliinin tukeminen 131 miljoonalla markalla ja hätälakien toteuttaminen — "ovat välttämättömiä", mutta peittämättömän vajauksen vuoksi lienee välttämättömäksi tulla myöhemmin lisätalousarvio.

Järkeviä käsityksiä talousarviokäsittelyn aikana esitti vapaiden demokraattien edustaja Emde. Talousasiantuntijana hän sanoi ihmettelevänsä varustelumenojen suuruutta. Niiden osuus oli vuonna 1961 28,1 prosenttia ja koko vuonna 1963 33,8 prosenttia. Hän sanoi, ettei tämä ole hyvä merkki ja ettei hän voi katsoa asioiden tällaista kehitystä läpi sormien.

Sudburylaiset tuomitsevat rotuvainot

CSJ:n Sudburyn osasto on lähettänyt Birminghamiin, Alabamaan protestisähkeen siitä eläimellisestä kohtelusta, minkä alaiseksi sikäläiset ihmiset, neekerit ovat joutuneet.

"CSJ:n Sudburyn osasto No. 16 esittää protestinsa siitä kun teidän kaupungissanne on käytetty poliisikoiria ja paloruiskuja niitä ihmisiä vastaan jotka vaativat mielenosoitusten avulla tasa-arvoisia ihmisoikeuksia neekereille", sanotaan osaston puheenjohtaja A. O. Koivulan Birminghamin pormestarille tiistaina lähettämässä sähkeessä.

"Niillä mielenosoittajilla on moraalinen ja laillinen oikeus, jonka takaa USAn perustuslaki; ja väkivallan käyttö heitä vastaan on toimintaa loukkauksena ihmisyyttä vastaan.

"Niiden, jotka suvaitsevat nämä väkivaltaisuudet neekereitä vastaan, on vastaanotettava koko maailman nuhteet asiasta."

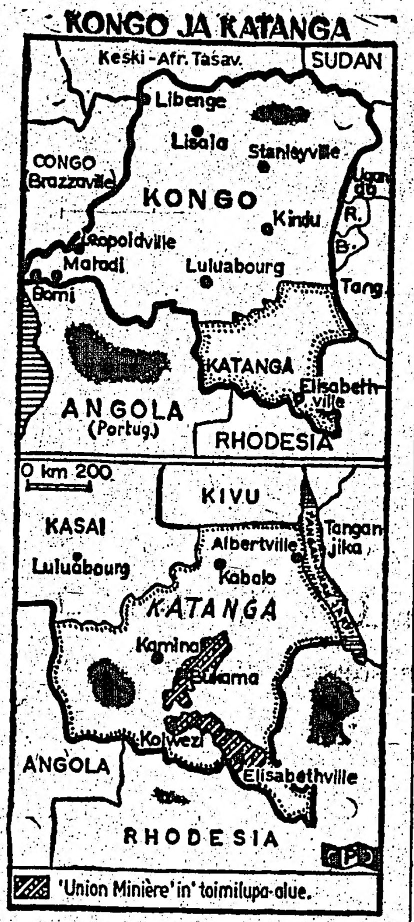

Vuodesta 1960 alkaen on Katanga jatkuvasti ollut maailman huomion kohteena. Sen eroaminen Kongon tasavallasta on askarruttanut koko maailmaa ja eritoten YK:ta. Katanga on Kongon rikkain osa. Sen asukasmäärä on 1,6 miljoonaa, koko Kongon tasavallan 14 miljoonaa. Kongossa on runsain mitoin luonnonrikkauksia, mutta Katanga voittaa ylivoimaisesti maan kaikki muut alueet. Niinpä Katanga on maailman uraanin tuottaja numero yksi. Alueen koko talous perustuu 'Union Minière du Haut-Katanga'-yhtiön toimintaan. — Tällä kaivosyhtiöllä on varsin laajaat toimilupa-alueet (kts. karttaa). Se tuottaa mm. kuparia, tinaa, kobolttia, uraania, kultaa ja rautaa. 'Union Minière' on Kongon ainoa suuri teollisuusyritys ja suurin koko Keski-Afrikassa. Se on niinikään Kongon ainoa kuparintuottaja. Sen tuotanto on 9% koko maailman kuparintuotannosta. — Suurten kaivostensa takia on Katanga Afrikan mantereen tärkeimpiä alueita. Katanga on parisen kertaa Länsi-Saksaa suurempi ja sen pääkaupunki 70,000 asukkaineen on Kongon toiseksi suurin kaupunki. Kongon talous perustuu varsin suurelta osalta Katangan rikkauksiin. — Kenellä on hallussaan kaivostoimiluvat, hallitsee Katangaa, ja joka hallitsee Katangaa, hallitsee koko Kongoa.

"Joku idiootti" häiritsi prinssiä

Amsterdam. — Alankomaiden prinssi Bernhard yllätti lehtimiehet Amsterdamin lentokentällä lauantaina nimittämällä erästä nimeltä mainitsematonta ulkoministeriön virkamiestä idiootiksi.

Lehtimiehet olivat saapuneet lentokentälle kuullakseen prinssin esittävän hallituksen nimissä julkilausuman hänen paluunsa johdosta Pohjois-Amerikasta.

Hallituksen tiedoituspalvelun virkamies Frans da Costa ilmoitti odottaville lehtimiehille: "Hyvät herrat, prinssi on pyytänyt minua ilmoittamaan teille että joku idiootti ulkoministeriöstä on sähköttänyt hänelle ja pyytänyt häntä hallituksen nimissä esittämään julkilausuman saapuessaan Schpiholin lento kentälle. Prinssi oli luonnollisesti suostunut, mutta nyt näyttää siltä kuin mitään julkilausumaa ei olisikaan, eikä hänellä itsellään ole mitään sanottavaa'.

da Costa ilmoitti prinssin pyytävän anteeksi lehtimiehiltä kun nämä olivat turhaan joutuneet tulemaan lentokentälle.

Uusi peruslaki vahvistaa Jugoslavian sosialismia

Moskova. — Jugoslavian uusi perustuslaki on vallankumouksen valloitusten, työtätekevien sosialismin rakennustyössä saavuttaminen menestysten ja yhteiskuntaelämässä tapahtuneiden muutosten heijastuma ja niiden lujittamista lain muodossa, kirjoittaa lainopin tri N. Farberov Isvestijassa. Hän lisää, että kehitys heijastuu myös Jugoslavian uudessa nimessä "Jugoslavian sosialistinen federatiivinen tasavalta".

Kysymys Jugoslavian yhteiskuntajärjestelmän määrittelemisestä on ollut kommunististen puolueiden välisen ideologisen kiistan eräs peruskysymyksiä. Dogmaattista ajattelutapaa edustavat kieltävät, että Jugoslavian yhteiskuntajärjestelmä olisi sosialistinen, kun taas muut siitä huolimatta, että niillä on Jugoslavian kommunistien liiton johdon kanssa vielä eräitä ideologisia erimielisyyksiä — korostavat Jugoslavian yhteiskuntajärjestelmän sosialistisuutta.

"Jos lähtee objektiivisista laeista, marxismi-leninismin teoriasta, niin ei voida kieltää, ettei Jugoslavia olisi sosialistinen maa", lausui pääministeri Hrushtshev viime vuoden joulukuussa ilmaisten näin selvästi Neuvostoliiton kannan kiistassa.

Nyt kun Jugoslavia on hyväksynyt uuden perustuslain, ovat pääministeri Hrushtshevin ja presidentti Leonid Brezhnevin Titolle lähettämä sähkösanoma ja Isvestijan alussa mainittu kirjoitus merkittävät kannanotot, joilla Neuvostoliitto korostaa asennettaan Jugoslavian yhteiskuntajärjestelmään. Mainitussa sähkösanomassa Neuvostoliiton valtionpäämiehet toteavat uuden perustuslain vahvistamisen olevan tärkeän vaiheen sosialismia rakentavan Jugoslavian elämässä.

Tri Farberov, jonka artikkelille Izvestija antaa näkyvästi huomiota, toteaa, että valta Jugoslaviassa on työväenluokalla ja talonpoikaistoilla, joiden käsissä ovat myös tärkeimmät tuotantovälineet. Yhteiskunnan ja talouden kehitys antaa mahdollisuuden myös maatalouden kehitykselle sosialistisella perustalla.

Erittäin merkittävä on perustuslain toteamus Jugoslavian kommunistisen liiton johtavasta asemasta yhteiskunnasta, toteaa tri Farberov. Hän viittaa tällä siihen, että aikaisemmin jugoslavialaiset teoreetikot arvostelivat marxilais-leninläistä asettamusta kommunistisen puolueen johtavasta asemasta sosialistisessa yhteiskunnassa. Tässä suhteessa heidän katsantokannoissaan on siis tapahtunut muutos.

Juutalaisten murhaajat oikeudessa

Nyrnberg. — Kolmea entistä natsihallinnon ja poliisin virkamiestä vastaan alkoi maanantaina oikeusjuttu Nyrnbergissä. Entisiä natsivirkamiehiä syytetään avunannosta ainakin 2,400 juutalaisen murhaan sodan aikana Ukrainassa.

Syytetyt ovat Sdolbunovin siviilihallinnon entinen päämies 55-vuotias Otto Köller, Sdolbunovin alueen entinen poliisipäällikkö 64-vuotias Joseph Paur ja Sdolbunovin kaupungin entinen poliisipäällikkö 63-vuotias Wilhelm Wacker.

Pauria syytetään siitä, että hän valtuutti poliisin sulkemaan 3 ghettoa, joiden asukkaat vietiin sitten teloitettaviksi. Wackeria ja Kölleriä syytetään hänen avustamisestaan. Näissä kolmessa ghettossa ammuttiin ainakin 2,400 juutalaista.

Kampanja alkaa demokratian kaventamiseksi

Kauppakamarin keskiviikkoiltaisessa illallistilaisuudessa, mihin oli kutsuttu myös Sudburyn kaupunginhallinnon jäsenet, on "yksimielisesti" päätetty muodostaa näiden elinten yhteinen komitea, joka tulee edelleen tutkimaan "amerikkalaismallisen kaupunginjohtaja-järjestelmän käytäntöön ottamista.

Pormestarin tiedonannon mukaan tähän "yhteisen komitean" tulee kolme jäsentä kauppakamarista ja kolme jäsentä kaupungin valtuustosta. On myös esitetty, että pormestari Bill Ellis tulisi tämän komitean puheenjohtajaksi. Kaupungin edustajat nimitetään ensi tiistaina pidettävästä valtuuston kokouksesta.

Kauppakamari on propagoinut noin vuoden päivät kaupungin johtaja-järjestelmän täytäntöönottamista niin, että kunnan asioita hoidettaisiin jotakuinkin samalla tavalla kun hoidetaan yhtiöiden asioita, mikä tarkoittaa kunnallisen demokratian suurta supistumista. Kauppakamarin tarkoitus on saada tämä ehdotus hyväksytyksi tulevien kunnallisvaalien yhteydessä ehkä järjestettävän "yleisäänestyksen" avulla. Tässä mielessä järjestettiin edellämainittu illallistilaisuus, missä tämä "yhteinen komitea" päätettiin muodostaa.

Papeille korotuksia

Roomalaiskatolisen kirkon Sault Ste. Marien hiippakunnan piispa, Hänen Korkea-arvoisuutensa Alexander Carter North Baysta tiedoittaa, että mainitun kirkon viisi pappia on saanut korotuksen Sudburyn alueella ja kuudes, Msgr. F. P. Devine, joka kuoli huhtikuun 20 pnä sydänkohtaukseen, on saanut kuolemanjälkeisen korotuksen huhtikuun 5 päivästä lukien. Jos hän eläisi vielä, tämä korotus olisi antanut hänelle "Right Reverend Monseigneur" tittelin. Samanlaisen korotuksen nyt saaneet roomalaiskatolisen kirkon papit ovat: Rt. Rev. J. C. Salini ja Rt. Rev. A. Vaillancourt Sudburysta. Korotuksen perusteella Monseigneurs tittelin saaneet papit ovat: Msgr. B. Pappin, Msgr. A. Proulx ja Msgr. H. J. Murphy.

MAINIO TILAISUUS
vierailla Suomessa tänä vuonna
2 SUORAA MATKAA HELSINKIIN
suositulla **M/S BATORY** laivalla
MONTREALISTA
Heinäkuun 5 ja elokuun 16
poiketen Southamptonissa ja Kööpenhaminassa
BATORY on miellyttävä, tahraton ja puhdas laiva, joka on hyvin tunnettu ystävällisyydestään, lämminsydämisestä ilmapiiristään, erinomaisesta tarjoilustaan ja kohteliaasta palvelusta.
Muita kulkuvuoroja Helsinkiin Kööpenhaminan kautta: MONTREALISTA: kesäk. 7 — syysk. 20
Alhaisin lipun hinta Helsinkiin yhtäälle päin:
Heinäk. 5 p. kulkuvuorossa $297
Elok. 16 p. kulkuvuorossa $268
•
Lisätietoja ja paikkavarauksia saatte lähimmältä matka-asiamieheltä, tai
GDYNIA AMERICA LINE
220 Bay St. Toronto 1, Ont.

Gdynia American Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
MATKATOIMISTO
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Suojatkaa kesäpaikkanne, veneenne ja moottorinne tarpeellisella vakuutuksella. Lähempiä tietoja haluttaessa — Soittakaa tai kirjoittakaa
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
597 Bay Street, Toronto, Ont. Toimisto puh. EM 6-8586
O. NUMMINEN HELEN HIRVONEN
kotiin HI 4-3356 kotin WA 3-4378

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John St.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto sihteerille: Mrs. Hilda Saari, 4086 Eton St., Norht Burnaby, B. C.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R.R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maananaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli klo 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Sofia Pöntiö, 319 Nepahwin Ave., Sudbury, Ont.

UUSI KIRJALÄHETYS SAAPUNUT!

Valitkaa itsellenne loma-ajan lukemista!

Elizabeth Taylor:
NUKKUVA KAUNOTAR
275 SIVUA HINTA SID. $2.00
Nukkuva kaunotar — sadun prinsessa Ruusunen — auto-onnettomuudessa kauneutensa menettänyt Emily, jolle kirurgi on lahjoittanut uudet kasvot.

Elizabeth Taylor:
PITKÄ KESÄ
251 SIVUA HINTA SID. $3.50
kertoo Lontoon lähellä asuvan englantilaisperheen elämästä. Päähenkilöitä ovat Kate Heron, hänen aikuinen poikansa Tom, koulua käyvä tyttärensä Lou ja toinen aviomiehensä Dermot — miellyttävä tyhjäntoimittaja, joka ei kuitenkaan ole rahan takia mennyt naimisiin itseään vanhemman rikkaan lesken kanssa. Kate ja Dermot rakastavat todella toisiaan.

Nigel Balchin:
TIE METSÄN HALKI
335 SIVUA HINTA SID. $2.25
Romaanin päähenkilönä on menestyvä liikemies James Manning ja tapahtumien lähtökohtana auto-onnettomuus: tuntematon vaunu ajaa maantiellä kuoliaaksi miehen. Tästä kertomus alkaa tunkeutua yhä syvemmälle Manningien avioliiton ristiriitoihin paljastaen henkilöittensä käyttäytymisessä ja sielunelämässä ennen aavistamattomia seikkoja.

Eeva Joenpelto:
KIPINÖIVÄT VUODET
297 SIVUA HINTA SID. $3.50
Romaani on ennen kaikkea vanhojen ja vanhentuvien naisten merkillisen syvälle menevä romaani.

Richard Gordon:
LÄÄKÄRI LIEMESSÄ
226 SIVUA HINTA SID. $2.50
Virkistävä vitamiinipilleri väsymykseen ja tilapäiseen ärtymykseen.

Kamala Markandaya:
KIRJURI JA HÄNEN VAIMONSA
221 SIVUA HINTA SID. $2.60
Kirjuri Dandekarin elämä on suistunut tavanomaiselta radaltaan. Ennen mitä mallikelpoisin aviovaimo, hänen hiljainen ja turvallinen Sarojininsa, poistuu päivittäin kotoa salaperäisille retkille ja keksii puolustukseen pikku valheita.

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO